

DEBRECZENI UJSÁG

Tekintetes Nemzeti Múzeumnak

HEJDUFÖLD

FELELŐS SZERKESZTŐ:

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: JOZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT.
SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA 3-48.
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-47.
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 141

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDÉKEN
HÁROM PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ.
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA
HÉTKÖZNAP 10 FILL., VASÁRNAP 20 FILLER
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 141

A gyógyuló színház

Nem tudjuk még, mit hoz a jövő, mert a Csokonai-színház ezidei programja — ha ugyan létezik egy ilyen program, — egyelőre ismeretlen, az eddigi tapasztalatok mégis mintha reményt nyújtanának arra, hogy a gyógyulás folyamatáról beszélhessünk.

A debreceni direktió hosszú évek hiányait pótolta, mikor *legalább részben* az ország első műintézetétől méltán megkövetelt nivóra igyekezett emelni társulatát: a prózai együttes képességeit egyként elismeri a kritika és a közönség és az operett is megüti a vidéki mértéket. Ha a Szinpártoló egyesület is hivatása magaslatán fog dolgozni és a mai kezdeményezéséhez képest elősegíti a művészi értékű színpadi zene istápolását, talán lassankint rendezőn minden a Kossuth-utcai műintézet táján s fátyolt lehet vetni a túlságosan dicsőségesnek nem éppen nevezhető közelmultra.

A színház becsültes buzgalmanak elismerésekor érdemes kissé meditatív fölötte, vajon minek is köszönhető ez az igyekezet? Ami pedig szemmel láthatólag még anyagi szempontból is kifizetőbb dolog, mint a múlt évek kritikákkal és jóakaratu intésekkel mitssem törődő irányítása. Azt hisszük, nem vétünk az objektív igazságkeresés követelményei ellen, ha a színház feljavult társulatát és műsorát elsősorban annak a tárgyilagos és komoly bírálatnak javára írjuk, ami az új törvényhatósági közgyűlés bizottságaiban és plenumában nyilatkozott meg a letűnt városi rendszer kritikáiban, igazi *vidéki* „szinpártolással” szemben.

Az a munkastatisztika, amelyben a színházi bizottság rámutatott az utolsó tíz év hiányaira és eredménytelenségeire, szemmel láthatólag jótehetőbb serkentő hatást gyakorolt a direktióra, mint az elmúlt közgyűlés néhány közhelyszéri frázisban kipuffogó hódolata. És ebből az eredményből az is nyilván kitészik, kik a színházkultúra igazi barátai: azok-é, akik alaptalan dicsímmuszok közepett és a mindig személyes tere csuszó komázás szellemében kezelték az ódon műintézet dolgait, vagy azok, akik kellemetlenségek és ostoba gyanúsítások dacára leplezetlen nyíltsággal mutattak rá a beteges tünetekre, hogy *gyógyítsanak*.

De nem a dicsőséget akarjuk osztogatni, — annál kevésbé, mert hosszú és göröngyös az út, amely a szezon kapuzásáig vezet és ki tudja, visszatér-e addig a sok sikert látott falak közé az elidegenedett közönség? Már pedig ez a színház létalapjait megteremtő folyamat csak akkor indul meg, ha a megingott bi-

A PÉNZÜGYMINISZTER TAKARÉKOSSÁGI JAVASLATA

Tíz százalékkal csökkentik a tisztviselők létszámát

Progresszív különadót vetnek ki a kereseti adót fizetőkre

Budapest, november 19. Wekerle Sándor pénzügyminiszter ma betérjesztette takarékosági törvényjavaslatát. Bevezetőül szól a javaslat arról, hogy a világgazdasági helyzet kedvezőtlen alakulásának a magyar gazdasági életre gyakorolt hatása egyrészt az állami bevételek csökkenését eredményezi, másrészt szükségessé teszi, hogy a gazdasági helyzet alakulása által legjobban sújtott lakosság fokozott támogatásban részesüljön.

Negyvenmillió pengő megtakarítás

Az első paragrafusban utasítást kap a kormány, hogy az 1930—31. évi állami költségvetésben a rendes és átmeneti kiadásoknál *legalább huszonötmillió pengő, az üzemek kiadásainál pedig huszmillió pengő megtakarítást biztosítson.*

A következő fejezet az alkalmazottak létszámának újabb megállapításáról intézkedik. Az erre vonatkozó szakaszok szerint a tisztviselők és egyéb alkalmazottak minden egyes csoportjára új létszámot kell megállapítani. A kimutatást erről legkésőbb az évi december végéig rendelkezésben kell közzétenni.

Az új létszámokat úgy kell megállapítani, hogy minden egyes státus-

nak összlétszáma tíz százalékkal legyen kevesebb, mint az 1929—30. évi költségvetésben. Ez a csökkenés valamennyi fizetési osztályban érvényesüljön.

Az új létszámok megállapításával kapcsolatban, ahol az nem ütközik a szolgálat érdekébe, gyakornoki állásokat kell szervezni, úgy, hogy az illető státus legalacsonyabb fizetési osztályában megállapítható új létszámnak egy negyedét fizetéses gyakornoki állásokká kell átszervezni.

Hat év alatt térnek át az új létszámra

A harmadik paragrafus kimondja, hogy az új létszámra való áttérést fokozatosan hat év alatt kell végrehajtani, a természetes apadás útján megüresedő állások be nem töltésével.

A negyedik szakasz arról intézkedik, hogy ezzel az átszervezéssel kapcsolatban tisztviselőket ki lehet nevezni és át lehet helyezni az egyik státusból a másikba és ugyanannak a tárcának a keretében. Ez a rendelkezés a királyi ítélőbírákra nem nyert alkalmazást.

Mennyi lesz a külön adó

A második fejezet hatodik szakaszában kimondja a javaslat, hogy

az adózók, akik kereseti adót fizetnek, továbbá, akik a tarsulati adóról szóló törvény értelmében tantíem adó alá esnek, az államkincstár javára külön adót is kötelesek fizetni. E külön adó alól mentesek azok a jövedelmek, amelyek hetenkint a harminc pengőt, illetően havonként a százhusz pengőt nem haladják meg.

A következőkben felsorolja a javaslat azt a táblázatot, amely ezt a különadót szabályozza. Heti 30—35 pengőig 20 fillér adót kell fizetni, heti 50—55 pengőig e különadó összege 50 fillér. Heti 75—80 pengő keresetnél 1 pengő a különadó, amelyet természetesen szintén hetenként számítanak. Ha a jövedelem havonként a 120 pengőt meghaladja, akkor a következő különadót számítják havonként:

120—140 pengőig	—80 pengő
140—160 „	1.— „
160—180 „	1.20 „
180—200 „	1.60 „
200—220 „	2.— „
220—240 „	2.40 „
240—260 „	2.80 „
260—280 „	3.20 „
280—300 „	3.60 „
300—320 „	4.— „
320—340 „	4.40 „
340—360 „	4.80 „
360—380 „	5.20 „
380—400 „	5.80 „
400—420 „	6.40 „

zalmat nemcsak több, vagy kevesebb szerencsével összerendezett társadalmi alakulások, hangzatos szónoklatok munkálják, hanem a tárgyilagos szerettel felmutatott hiányok orvoslása is.

Eppen ezért ismételtén sürgetjük: *adjon a színház egész szezonra szóló programot, — mint az más városokban is szokásos, sőt haidan Debrecenben is szokásos volt, hogy a publikum lássa, valóban céltudatos és tervszerű munka folyik műintézetében. Ne a jegyár-kezdvények, hanem a művészi teljesítmények százalékszámain legyen a hangsúly.*

A direktió ne resteljen kiállni az egészséges ellenőrzés hivatalos és társadalmi fórumai elé, hanem el- lenkezőleg: a színházkultúra ügyének nagy nemzeti jelentőségét felismerve, igyekezzék megosztani a felelősséget a színház barátaival. Szorosan idekapcsolódik az a követelmény is, hogy végre az ifjusági program is a tanintézetek kiküldöttjeivel állapíttassék meg s vezessen be minden diákelőadást tanulságos irodalmi ismertetés. Az intim-pisták, színházi csacsanerék és a nívót a szoknyák kurtaságában s a de-

koltázs mélységében kutató pocakos habitúék frontján törjön már végre át a direktió, s keresse az eleven kapcsolatot a közönség elkedvetlenedett tulnyomó többségével is, azaz az igazi *szinpártoló* publikummal, amelynek felfogását legkevésbé sem képviseli a mindenem rajongók kellemes, de épp ezért kárteknony kis csoportja. A csakazértis tapsolók kised seregével szemben vesse latra az elégedetlenek nagy tömegét s így állapítsa meg, milyen irányba mutat a mérleg nyelve. A hódolat szerteoszló, üres frázisai helyett hallgasson a *bírálat* komoly szavára.

Mindezt pedig el kellett mondanunk, éppen, mert a gyógyulás tüneteit tapasztaljuk kelő eredménykedéssel. El kellett pedig mondanunk különösképpen azért, mert ismét veszedelmes áramlat kezd eluralkodni a színház ügyeinek megítélésénél. Amint a multban az egész problémát azzal intézték el, hogy a színház, — ha pénzt kért: *kultúra*, ha pedig valaki ellenszolgáltatást is kívánt tőle, akkor: *üzlet*, — most az egészen helyi jellegű bajokat is a *világvalóság* divatos csomagolásában intéznék el

némely fölényes kézlegyintők.

Pedig Debrecen színházát az egészen speciális debreceni igények és követelmények szerint kell dirigálni. Amint a közéletben, társadalmi formákban, észjárásban, izlésben, temperamentumukban egészen különleges debreceni sajátságok alakultak ki, éppennyug nem lehet a debreceni színház bajait az új-guineai, vagy — amij nem sokkal fekszik közelebb a mi pszihénkhez, — a pesti üzlet-színházak bukásának okaival egy nevezőre hozni.

Debrecen színháza a debrecenieké. A *legmagyarabb, a legősibben magyar város magyar lakosságáé*. És ha a színház vezetősége az *általános* korrekatívumok mellett a jóakaratu bírálat türelmes és jóhiszemű meghallgatása révén ráakad azokra az eszközökre, amelyeknek alkalmazása kielégíti a nagy tisztult kulturcentrum minden jogos igényét, akkor örvendetesen tapasztalhatja majd, hogy egy százezer lakósu magyar város szeretete és ragaszkodása mint diadalmaskodik mindenféle rádió- és hangosfilm- okozta „világvalóság” fölött.

Ára 10 fillér.

Csukott bérautó

megrendelhető vidékre is. **17-16**
Telefon

420-440	7.-
440-460	7.60
460-480	8.20
480-500	8.80
600-640	13.-
800-840	22.-
960-1000	30.-
1200-1240	42.-

Kétezer pengőnél havi száztíz pengő, háromezer pengőnél havi kétszázhusz pengő és hatezer pengőnél havi ötszázhatvan pengő az adó. Tízezer pengőnél havi ezer pengő. Tízezer pengőnél felül az adó az illetmény tíz százaléka.

Ez a különadót a munkaadó köteles levonni és az államkincstárba befizetni.

A tantém adó után e törvény alapján fizetendő külön adó megállapításánál az egy évre eső összes járandóságot tizenkét részre kell osztani és az egy rész után az előbb felsorolt kerestű különadó tételek tizenkétszeres összegét kell levonni és beszedni.

Szigoru büntetést szab ki a törvény az adócsalásra. A tizenkettedik szakasz úgy intézkedik, hogy a különadó az 1930. év elején esedékessé váló jövedelem, a tantémadót pedig az 1931-32-ben kifizetésre kerülő jövedelemre kell alkalmazni. Ez az adó az 1931-32. évi költségvetési év végéig marad érvényben. Meghosszabbításról újabb törvénnyel kell intézkedni.

APPONYI FELSZÓLAL A KÜLÜGYI BIZOTTSÁG ÜLÉSÉN

Budapest, november 18.
A külügyi bizottság holnapi ülésén megjelenik Apponyi Albert gróf, aki nagybírszabású beszédében fog beszámolni genfi tapasztalatairól és ezzel kapcsolatban arról is, hogy milyennek látja Magyarország politikai helyzetét. A bizottságban felszólal Bethlen miniszterelnök is.

SZERENCSETLENSÉG A HATVANI CUKORGYÁRBAN

Eger, november 18.
A hatvani cukorgyárban gépjávitás közben a forró cukorlé ráirócsesent a közelben álló Krajcsovic László és Hartmann István munkásokra. A két munkást igen súlyos sérülésekkel Budapestre szállították.

Bristol szálloda

BUDAPEST legzebb pontján a DUNAPARTON

Uj vezetés mellett ajánlja: Előkelő, patinás szállodájának gyönyörű szobáit

a mai gazdasági viszonyoknak megfelelő polgári áron.

Egy ágyas utcai — P 10-16-ig

Egy ágyas udvari — P 6-10-ig

Két ágyas utcai dunaparti P 24-30-ig

Két ágyas utcai — P 20-24-ig

Két ágyas udvari — P 15-18-ig

A jobb szobák árai fürdőszobával és WC-vel. — Minden szobában hideg és melegvíz, telefon és rádió.

ÉTTERMI ÁRAK:

Complett reggeli: kávé v. tea v. kakas egy tojással, vajjal és jam-el P 1.20

Kittinó ebéd v. vacsora menü P 2.40

Kittinó ebéd v. vacsora menü P 4.-

Előétel — — — — — P 4.-

Lapunkra való hivatkozással a szobák külön engedmény. — Szobarendelés 2-3 nappal előbb eszközöndő.

Bristol szálloda szobáiból és terraszokról a leggyönyörűbb kilátás nyílik a Dunára és a budai hegyekre.

Bulgáriában is bevezetik a bolettát

Szófia, november 18.
A bulgár kormány abból a célból, hogy a mezőgazdasági termelőket a termények áresése következtében előálló károsodástól megmentsse, elhatározta, hogy a minisztertanács mellett külön bizottságot szervez, amelynek feladata a gabonaneműek, különösen a buza és tengeri megvásárlása lesz. Ez a bizottság a kivitelre szánt áru-kereskedelemben előforduló árnál magasabb árakat fizet és a termelőket külön pénzjegyekkel földadójukat fizethetik.

A török külügyminiszter meglátogatja Mussolinit

Róma, november 18.
A Giornale d'Italia jelentése szerint Tevfik Rüsdi bey török külügyminiszter a jövő héten Olaszországba érkezik. A török diplomaták két napig fog Rómába tartózkodni, ahol Mussolinivel és Grandival folytat megbeszéléseket. A látogatás a görög-török barátsági szerződés megkötése után megfelel az olasz külpolitika békés irányelveinek és magánileg, a nélkül azonban, hogy ez a körülmény csökkentené jelentőségét.

Egy munkanélküli különös merénylete az angol miniszterelnök palotája ellen

London, november 18.
A miniszterelnök Downing Street 10. szám alatt levő rezidenciájának ablakait ma délután téglával beverték. A téglát az egyik földszinti helyiségben esett le. Az épület előtt álló rendőr egy cyanus embert vett észre, aki a kapu előtt ólálkodott, bekisérték a legközelebbi őrszobára. Bevallotta, hogy ő verte be a miniszterelnök ablakait. Megállapították, hogy egy hatvan esztendő munkanélküli, aki elkeseredésében követte el a merényletet.

A szülők iskolájának megnyitó előadása Dr Veres István tanítóképzési igazgató „Az iskola árnyoldalai” című tartott előadást

(A Debreceni Ujság tudósítóiától)
A Szülők Iskolája tegnap este 6 órakor tartotta megnyitó előadását a városháza közgyűlési termében. Az érdeklődő szülők és nevelők egész lelkes tábora zsufolásig töltötte meg az előadói termet.
A MAV. Egvetértés Dalköre Szigetű Gyula karnagy vezetésével kitiűnő kidoigozásban adta elő Wágnert: Göth hűsége című kompozíciót, melyet a hallgatóság lelkes tapsával jutalmazott. Maid Balla Ernő a törvényhatóság népművelési ügyi titkára tartotta megnyitó beszédét, melyben a Szülők Iskolájának célkitűzéseit ismertette.

Utánna dr. Veress István ref. tanítóképzőintézeti igazgató „Az iskola árnyoldalai” című tulszagos előadása következett, melyet a hallgatóság állandó figyelemmel kísért. Előadását a nyár folyamán történt svájci tanulmányútjának ismertetésével kezdte, hol több tanító képző intézetet meglátogatva ismerkedett meg az egyik tanítézet igazgatójával Schöhanssal, kinek „Az iskola árnyoldalai” című ez év folyamán rendkívül érdekes könyve jelent meg. Ez a könyv a maga terjedelmében közli mindazokat a szerzőhöz intézett leveleket, melyekben az iskola volt tanítványai az iskolai élettel kapcsolatos kellemes vagy kellemetlen élményeiről, benyomásaikról számolnak be.
Dr Veress István részben e levelek ismertetése, részben egyéni tapasztalatai alapján foglalkozott a továbbiakban mindazon iskolaiakkal, melyek ellentétben a mai nevelés célkitűzéseivel, az egyéniség kifejlődését az iskola megszerettetését nagyban akadályozzák s a nevelés munkáját ergvdaluvá tesszik.
Az előadást a hallgatóság nevében Balla Ernő népművelési ügyi titkár köszönte meg s az illusztris előadót a jelenlévő pedagógusok és szülők meleg ünneplésben részesítették.

Európa 93 millió mázsa kukoricafeleslegével szemben Amerikában nagy hiány mutatkozik

Az elmúlt napokban a kukorica ára is meglehetősen lánghán alakult, ami annyival indokolatlanabb, mert a statisztika szerint az idei kampányban koránt sincsenek nagy elhelyezhetetlen feleslegek. Ugy a hivatalos, mint a magánstatisztika szerint az Északamerikai Egyesült-Államokban mintegy 508 millió mázsa a várható termés, ami 150 millióval kevesebb, mint a megelőző évben. Argentínának 64, Romániának 12, Jugoszláviának 4, Dél-Afrikának 9, Rhodesiának és Kenyának 1,2, Magyarország pedig mintegy 1 millió mázsa az idei feleslege. Broomhall szerint, tehát az összes exportfelesleg alig 93 millió mázsa. Ezzel szemben egyedül Angliának 1, az európai kontinensnek pedig 50 millió mázsa van szátsége, tehát az Unió importszükségletének fedezésére csupán 25 millió mázsa jut.
Amerikából érkező jelentések szerint az Unióban már addig is 175 millió bushel búzát használtak fel takarmányozási célokra a gazdák. Érdekes azonban, hogy az Unióba jelentősebb mennyiségű tengeri nem került be külföldre az elmúlt években, bármilyen kevés is volt a belföldi termés. Azok tehát, akik a tengeri mai alacsony árát indokoltak tartják, azt állítják, hogy az Unióra az idei tengeri-feleslegek elhelyezéséért aligha lehet számítani, mert ott csak oly mértékben fognak hízalni, amilyen mértékben a tengeri és egyéb terményfeleslegek azt lehteové teszik. Hiszen ha az Unió importálni akarna, a mai argentinai jegyzések mellett máris hozhatna be más országokból kukoricát, viszont az Amerikai Egyesült-Államok jegyzései azt mutatják, hogy ilyen importról egyelőre szó sincs és a belföldi tengeri ára teljesen függetlenül alakul a világi árcenstrellációtól.

Kon'sek-siflon mére P 1'50
végvételnél mére P 1'40

A képviselőház ülése

Budapest, november 18.
A képviselőház keddi ülésén harmadszori olvasásban elfogadták a bírói képesítési pótlékról szóló törvényjavaslatot, majd Walkó és Wekerle miniszterek több új törvényjavaslatot terjesztettek be. Ezután az elnök napirendi indítványt tett, mely szerint a Ház holnapi ülésén a vad- vizek szabályozásáról, a kiszolgált katonák elhelyezkedéséről, valamint az energiaközpontokról szóló törvényjavaslatokat fogják tárgyalni.

Rövid napirendi vita után Rassay Károly interpellált a fővárosi választások ügyében, amire Szcitovszky Béla belügyminiszter azonnal válaszolt s ezzel az ülés 11 órakor véget ért.

A MAGYAR KORMÁNY RÉSZT VESZ AZ ANKARAI MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSON

Budapest, november 18.
A magyar kormány az 1931. évi január hó 5-iki és 20-ika között Ankarában rendezendő mezőgazdasági üzemi és gépiári kiállításon önálló külön pavillonnal hivatalosan részt vesz. A kiállítást a kereskedelmi minisztérium rendezi az érdekképviseletekkel együtt. A kiállításról részletes felvilágosításokkal a kereskedelmi minisztérium kiállítási ügyet intéző osztálya szolgál.

ÖTVENEZER PENGŐS SIKKASZTÁS A FŐVÁROSBAN

Budapest, november 18.
Ma délelőtt a főkapitányságon letartóztatták Székely Mihály Zsigmond a kőbányai Michl Antal részvénytársaság egyik főkönyvelőjét, aki saját bevallása szerint mintegy ötvenezer pengőt sikkasztott el. Székely a rendőrségen felajánlotta az elsikkasztott összeg megtérítését.

Cserépkályhák nagy választékban, átrakásokat, tisztításokat vállal helyben és vidéken Krisztf Károly kályhásmeister Debrecen, Ferenc József-ut (volt Piac-utca) 89. Telefon 12-18.

55-ik Jótékonycélu m. kir. Állami SORSJÁTÉK.

Főnyeremény: **30.000 pengő.**

Azonkívül
20.000 pengő
15.000 pengő
10.000 pengő
5.000 pengő

Összesen: **17.000 különböző nyeremény.**

Egész sorsjegy 3- pengő
Fél sorsjegy 1-50 pengő
Huzás: 1930. december hó 10-én d. u. 3 órakor

Haendel Vilmos dr nagyszabású külpolitikai értekezése

vezette be a Ker. Nemzeti Liga „Integritás utjáról” szóló előadásorozatát

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga debreceni osztálya, mely tizenötös működése alatt számtalanszor bebizonyította nemzeti irányu elhivatottságát, kedden délután kezdte meg idej előadás-sorozatát „Az integritás útja” címmel. Tekintettel a mindinkább fokozódó érdeklődésre, mely tavalyi vitacstjeit kísérte, az egyesület vezetősége a Déri-múzeum dísztermét választotta ki az idej előadások színhelyéül, s hogy erre szükség volt, a keddi előadódélután ékes bizonyosságot szolgáltatott. A múzeum hatalmas méretű, csodaszép díszterme már jóval 6 óra előtt zsufolással megtelt azzal az előkelő publikummal, mely állandóan érdeklődik a Ker. Liga hazafias munkássága iránt.

A keddi előadásnak különös jelentőséget és tudományos színvonalat biztosított az előadó személye is. Dr. Haendel Vilmos egyetemi professzor, a Ker. Liga debreceni elnöke ezúttal kezdte meg a jelzett téma magas nivójú kifejtését, annak külpolitikai vonatkozásaiban.

A díszes közönség soraiban megjelentek: dr. Haendel Vilmosné, Szent-Királyi Tivadarné, a Szociális Misszió Társulat debreceni elnöknője, dr. Galárfy Jánosné, Serly Gusztávné, Kazinczy Gáborné, özv. Erdélyi Péterné, özv. jékei Balogh Zsigmondné, Martinek Ferencné, Daán Ilona nyelvtanáró a hölgyek között, — vitéz Nagy Pál ny. altábornagy, a debreceni Vitézi Szék kapitánya, Ruffy-Varga Kálmán felsőházi tag, gazdasági akadémiai igazgató, dr. Nábráczky Béla, Hajdúvármegye főjegyzője, vitéz Lépeš György ezredes, dr. Ecsedy István, a Déri-múzeum igazgatója, Gidófalvy Elemér és Nagy Vilmos ny. csendőrezredesek, dr. Vattay József királyi főügyész, dr. Galánffy János kir. közjegyző, a Közjegyző Kamara elnöke, Korbély József kormányfőtanácsos, a Berettyó Arvicsabályozó Társulat igazgató-főmérnöke, Serly Gusztáv vezérigazgató, vitéz dr. Bessenyei Lajos ref. főgimnáziumi igazgató, a Tanári Kör elnöke, dr. Lukács József kegyesrendi házfőnök-igazgató, dr. Rottler Béla ny. kuriai bíró, dr. Láng Sándor városi tisztifőorvos, egészségügyi főtanácsos, Szabó József ny. százados, Aberle Raymond villanygyári igazgató, dr. Szép László dr. Visky Sándor kir. táblabíró, dr. Kovács Andor egyetemi tanár, dr. Szabó Sándor sárospataki akadémiai tanár, dr. Budaházy-Bruckner Ernő egészségügyi főtanácsos, Széll László gazdasági főtanácsos, akadémiai tanár, Halász Miklós akadémiai tanár, dr. Tunyoghí Szűts Géza ügyvéd, az Ügyvédszövetség elnöke, dr. Balás Károly kormányfőtanácsos, Máv. üzletigazgató, Nábráczky István ny. orvagy, Simák Tamás ny. főfelügyelő, Hegedűs Lajos igazgató, dr. Tatay Zoltán városi tanácsnok, dr. K. Nagy Zoltán törvényszéki bíró, dr. Horvay Róbert c. igazgató, dr. Tervey Tamás, dr. Vargha Lajos, dr. Kertész Endre, dr. Körössy János, dr. Pórszász Károly dr. Papp Endre, dr. Kovács Jenő, dr. Pócsy János ügyvédek, dr. Proszler Jenő járásbíró-síri alelnök, dr. Bögel József tb. városi főorvos, dr. Beznák Aladár egye-

temi adjunktus, Nagy József, dr. Nyáry középiskolai tanár, Bohoss Károly postafőnök, Kertész Imre földbirtokos, Fabók Albert ny. Máv. felügyelő, Szabó József ny. postafelügyelő, Jármay László földbirtokos, Kerekes László, tisztviselő, vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály főszerkesztő, dr. Pajor György igazgató, ifj. dr. Liszt Nándor író, tb. szolgabíró és mások

Dr Haendel Vilmos előadása

Nagy éjenzés, szünni nem akaró lelkesedés fogadta dr. Haendel Vilmos egyetemi tanárt, amikor az előadói emelvényre lépett, hogy megkezdje érdekesítő előadását.

— Amikor a nagy háború bezárult, — mondotta a professzor, — egy szellemes francia így szól egy előkelő német politikushoz: „Az önök hadserege nagyszerű, de a diplomáciájuk egyenesen neveltséges!” Ebben a mondásban nagy igazság rejlik. Az egész világon el van terjedve, hogy a háború elvesztését a belső front összeomlása okozta. Mi a háborút elvesztettük, de ennek sok oka van. Legelső oka, hogy a diplomáciai apparátus hibái következtében már akkor elvesztettük, mielőtt elkezdődött volna. Ha külügyi szervezetünk alkalmas lett volna, ma a világ urai volnánk.

— Ha igaz, hogy mennél jobb a hadsereg, annál biztosabb a győzelem, úgy kétszeres igazság van abban, hogy mennél jobb a külügyi apparátus, annál jobban lehet előkészíteni a döntő hadügyi sikert.

A tudós professzor ezután ismertette a diplomáciai szervezetek történelmi kialakulását. Hangsúlyozta, hogy az állandó nemzetközi diplomáciai érintkezést a római pápaság vezette be, majd egy másik, társadalmi nevezhető hatalom: a kereskedelem. Róma mellett Velence, Genova és a Hanza városok voltak az elsők, amelyek diplomáciai összeköttetéseket teremtettek. Ha ma a történet tudós eredeti forrásokhoz akar jutni, úgy legelső sorban a Vatikánba vagy Velencébe megy.

A politikában egy nagy dolgra van szükség: hogy a politika konzekvens legyen. A konzekvenciára a három államforma: a monarchia, arisztokrácia és demokrácia közül leginkább az arisztokrácia képes. A világháború kitöréséig a diplomáciát majdnem kizárólag az arisztokraták intézték, minthogy az uralkodók töltik remélhetők leginkább, hogy vagyoniuknál, műveltségükénél, nyelvi-fudásuknál és tekintélyükénél fogva leghatásosabban képviselhetik őket a külföld előtt.

A helyzet ma megváltozott, bár a mánási címeknek még ma is tekintélyük van. Az előadó ezután érdekesebbnél érdekesebb történelmi példákat sorolt fel, majd a diplomácia jellemvonásait fejtegette. Ismertette a diplomácia szervezetét. A régi 21 millió Magyarországnak —

mondotta többek között — mindenféle iskolája megvolt, még órástanonciskola is volt ebben az országban, csak a diplomáciai iskola hiányzott. A monarchiának egyetlen ilyen intézete az Orientalische Akadémia, melyből később a konzuli akadémia fejlődött. Bécsben székelt. Ennek növendékei magyarok és osztrákok egyaránt lehettek, de a magyarul tudást csak a magyaroktól kívánták meg. Kritizálta az akadémia vizsgáztatási módszerét, majd az osztrák-magyar diplomáciainak legnagyobb hibáját abban jelölte meg, hogy diplomataink 1914-ben az utolsó pillanatig nem tudták tájékoztatni külügyi kormányunkat arról, hogy ki fog velünk és ki fog ellenünk harcolni.

Aki meg van lepelve, az előre megvan verve. Így jártunk mi is.

Nagy hibája volt diplomáciainknak épp úgy, mint a német diplomáciainak is, hogy komolyan vette a diplomáciai tisztességet. Az ellenséges államok diplomatai tökéletes kénszervezettel rendelkeztek s így mi ránk is lehet vonatkoztatni Machiavelli mondását: Farkasok között csak farkas módjára lehet élni.

Dr. Haendel professzor előadása következő részében az angol diplomácia tökéletességét szembe állította a német diplomácia roppant nagy hibáival. Anglia évszázadokon keresztül arra törekedett Európában, hogy a kontinensen lévő különféle szövetségesek erejét egyensúlyban tartsa. S amikor az egyik terhére a mérleg egy kissé lebillent, a másik serpenyőjébe vesse a maga óriási erejét. Amikor Anglia látta, hogy a

Hol vásároljon?

Kontsek Divatárúházában

hármasszövetséggel a kettős szövetség gyöngébb, hirtelen az általa annyira gyűlölt franciák oldala mellé állott, hogy így végezhesen a hatalmi hegemoniára törekedő Németországgal.

Az illusztris előadó ezután kijelentette, hogy előadásának érdemi részével a következő előadáson, november 25-én fog foglalkozni. A megjelent nagyszámú és előkelő közönség a tudós professzort szünni nem akaró tapsviharban részesítette.

Az „integritás útja”-nak előadó

A Ker. Nemzeti Liga előadásorozatán a továbbiakban is a legkíválóbb előadók fejtik ki a felvetett nagy probléma különböző vonatkozásait. Dr. Haendel Vilmos külügyi fejtegetései után a gazdasági kérdésekről dr. Czettler Jenő, a képviselőház alelnöke és dr. Ruffy-Varga Kálmán felsőházi tag beszélnek. A gazdasági akadémia tudós igazgatója „A magyar alföld jövője” címmel tartja meg rendkívül aktuális előadását. Kulturális és erkölcsi kérdésekről vitéz dr. Bessenyei Lajos, a református főgimnázium igazgatója és dr. Lukács József, a piarista reálgimnázium igazgatója tartanak előadást. Főbb más előadást is tervbe vett a Liga elnöksége, amelyeknek előadóit még most kéri fel.

Behlen gazdasági ügyekről fog tárgyalni Berlinben

Budapest, november 18.

Gróf Bethlen István miniszterelnök nejevel a német kormány meghívására november 21-én Berlinbe utazik. Kisérétében lesznek gróf Khuen-Héderváry Sándor rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, dr. Vinchler István miniszteri osztálytanácsos, a külügyminiszterium gazdasági osztályának helyettes vezetője és gróf Csáky István követ-

ségi tanácsos, a külügyminiszterium sajtóosztályának vezetője. A miniszterelnök kíséretével együtt két és fél napig marad Berlinben, ugyhogya e hónap 25-én ismét Budapesten lesz.

Külpolitikai körökben az a feltegetés, hogy a miniszterelnök berlini útja döntő fordulatot hozhat a kátyuba jutott magyar-német gazdasági tárgyalások tekintetében.

Németországban is bűncselekményekkel gyanúsítják Klein Sándort, a nyiregyházi gyilkost

Emlékezetes még az a kegyetlen gyilkosság, amelynek tettese Klein Sándor nyiregyházi fatelepi tisztviselő volt, áldozata pedig Kleinnek egy hivatalnoktársa, Stark Andor, akit Klein féltékenységből gyilkolt meg. Klein azóta a nyiregyházi ügyészség foglya. Ebben az ügyben most érdekes átiratot kapott a budapesti főkapitányság a berlini rendőrségtől. A német rendőrség annak megállapítását kéri, hogy Klein Sándor mikor és mennyi ideig tartózkodott Németországban.

Az átirat szerint ugyanis a német

rendőrség olyan adatokat szerzett, amelyek szerint Klein Sándor alaposan gyanúsítható azzal, hogy németországi tartózkodása alatt bűncselekményeket követett el. A rendőrség nem közli azt, hogy milyen bűncselekményről van szó. A magyar hatóságok eleget tesznek a berlini rendőrség kérésének.

2, 4, 6 szobás lakás kiadó. Edeklődni lehet: Piac-utca 71. Butorüzlet.

Mindeféle bel és külföldi

szén, koks, tojásbrikett, tüzifa és Berentei szén

Retorta bűkkfészén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós, Debrecen legrégebbi cégénél a legolcsóbb napi áron beszerezhető

Csapó-utca 28. szám.

Telefonszám: 4-49

KÖZÉRDEKU LEVEL

Hogyan szellőztetik az Uránia mozgószínházat?

A tisztaság és egészségös szabályai ismerős művelt közönség ugyancsak megütközéssel, sőt felháborodással állapítja meg, hogy az Uránia mozgószínház vezetősége a nagyközönség egészségét mily kevéssé becsüli és értékeli, amikor oly lehetetlen balkáni módon oldotta meg a szünetekben való szellőztetés kérdését. Azt várná ugyanis a logikusan gondolkodó ember, hogy ekkor a szellőztetőkön keresztül tiszta, friss levegőt jognak bebocsátani a szabadból. Az Uránia azonban ezt nem teszi, hanem ehelyett az előcsarnok teljesen romlott, poros és füstös levegőjét boesátják be a nagyközönségnek felüdülés céljaira. Erthetetlen, hogy a vezetőség fel nem fogja, hogy az elhasznált, füstös levegő, — hiszen ott várakozik és füstöl sokszáz ember egész délután, nehogy nem alkalmas a terem elhasznált levegőjének a felfrissítésére, hanem egyenesen káros és veszedelmes. S azután ez a romlott, de azért hideg levegő, mint valami hideg zuhany, zúdul a közönség nyakába és hátára, hogy ez nem valami higiénikus, azt talán belátja a vezetőség is.

Ajánljuk a fentieket elsősorban a mozgószínházak vezetőségének, azután az illetékes rendőri és tisztiorvosi közegek figyelmébe. Elvégre a nagyközönség egészségének az érdekeit nem szabad szem elől téveszteni, de meg aztán nem mindenki szívja szívesen szórakozása alkalmával a romlott korecsmai füstös levegőt!

Több mozdítógéppel.

— Izlésesen, szépen öltözködhetünk, sok pénzt takaríthatunk meg, változatosabbá tehetjük ruháinkat, ha magunk készíthetjük ruháinkat. A nőkezek, a praktikus tudományban való jártassága a régi darabokból is kedves ruhákat varázsol. Mindjárt itt van már az őszi! Alakítani való őszi anyag is kerül minden háznál és minden urinő megszerezheti magának azt az örömet, hogy magavarrta ruhákban járhat, mert Laborfalvy Márkos Lujza, Rákóczi-utca 41. szám alatti divatszalonjában, minden urinő könnyű szerrel tanulhat modern, praktikus női szabászatot, varrást, iparilag is a legrovidebb időn belül. Ezen, elegáns ruháiról és jutányos áraitól ismert, közkedvelt nődivatszalonban mindig sok uriaszony és leány tanulja a szabás-varrás művészetét a legszebb eredményekkel. Tanulóleányokat is állandóan felvesz.

legyen utasítás mindenkinek. Saját érdekében szándékosan meg.

Egy házaspár borzalmas gyilkossága

Agyonszúrták az apóst és viasszal tömték be sebeit, hogy az orvos észre ne vegye

Milanó, november 18. Borzalmas gyilkosságot követet el a Pelfini-házaspár Domosollóban. A férj törrel hasbaszúrta apóst, aki pár perc múlva meghalt. A gyilkos és felesége — tehát az áldozatnak édes leánya — a borzalmas tett elkövetés után határtalan ravaszsággal megmosdatta a holttestet, majd viaszt olvasztott és a sebhelyet azzal eltömté. Az öreget ezután újra felültöltették, az ágyra fektették és orvost hívtak, akiknek izgatottan, kéztördelve mondták, hogy öreg hirtelen rosszul lett és meghalt. Az orvos megvizsgálta a férj apóstát és megállapította, hogy csak

ugyan meghalt. Vizsgálat közben észre vette, hogy a halott ruháján viaszcsöppek vannak. Mikor magyarázatot kért a halott leánytól és vejétől, ezek zavarba jöttek és összevissza hebegtek. Erre azután az orvos gyanút fogott és levetkőztette a halottat, hogy alaposan megvizsgálja. Persze nem tartott soká, míg felfedezte a tátongó seb nyomát. Amikor a falu népe megtudta a Pelfini-házaspár házat és maga akart itélni a gyilkosságot, megrohanta a Pelfini-házaspár házat és maga akart itélni a gyilkos fölött. Végül is carabinieri-fedezettel kellett elszállítani Pelfinieket.

A spanyolországi sztrájk és forrongás újabb részletei
Utcai harcok és tömeges letartóztatások Barcelonában

Madrid, november 18. A miniszterelnök az újságírók előtt tett nyilatkozatában utalt arra, hogy a színházak, a mozgóképek mindenmű akadály nélkül fenn tarthatók üzemükben. Nem érzik a sztrájkot a közúti vasutak sem. A sugárutak, a parkok, a környékbeli kirándulóhelyek zsufoiva vannak emberekkel, akik mintha tudomásul sem bírnának a sztrájkokról. Semmiféle incidens nem történt. A normális helyzet megdöntésére irányuló törekvést tehát megzúsultnak kell tekinteni. Ha azonban bárminemű kísérlet vesélyeztetésére, a kormány tudná kötelességét mindennemű rendezavaró kísérlettel szemben.

Barcelona, november 18. Tegnap a városban a villamosok sem közlekedtek. Az utcák teljesen kihaltak. Este a lapok nem jelentek meg. A késő délutáni órákban a város különböző pontjain kisebb-öszszeütközések történtek. Ezek helyütt rálöttek a rendőrökre. Négy ember — köztük egy rendőr — súlyosabban megsebesült, számosan könnyebb sérülést szenvedtek. A városban lovasőriáratok cirkálnak. A kormányzó elrendelte a grafikai szakszervezetek székházának bezárását; Pestana szakszervezetét vezért már két nappal ezelőtt le-

tartóztatták. A bezárás alkalmával 200 embert őrizetbe vettek. A szak szervezetek kijárványban közölték, hogy magatartásukon addig nem változtatnak, amíg szervezetüket hivatalosan el nem ismerik. Valószínű, hogy a sztrájk ma tovább tart.

A belügyminiszter kijelentette a miniszterelnöknek, hogy Barcelonában a helyzet nem mondható normálisnak, minthogy a színházak zárva maradtak és a közüzemek sem működnek.

Páris, november 18. A Journal azt a spanyolországi értesítést közli, hogy a spanyol tüntetésekre zendülésre készülnek.

Páris, november 18. Barcelonai jelentés szerint a sztrájk helyzet kedvező. A lapok megjelenése küszöbön áll. A mai nap folyamán két összeütközés történt a sztrájkolók és a rendőrök között. Az egyik a kikötőben a másik a Faurvede téren. Az utóbbi összeütközésnek egy halottja is van. A város környékén a munka teljesen szünetel, valószínű azonban, hogy holnap valamennyi üzemben újra megindul a tevékenység.

Vásárlásainál hivatkozzék lapunk hirdetési rovatára!

Minden igényt kielégít
Kontsek Divatruháza

UJPESTEN RENDEZIK A SZEGÉNYÜGYET

Ujpest város népjóléti osztálya tegnap értekezletet tartott a szegényügy rendezése tárgyában. Az értekezleten megállapították, hogy 140 igazolvánnyal rendelkező kéregető és legalább négy-öt száz átkoldus van Ujpesten. Tizenkét jótékonyági kerületre osztják a várost és a kereskedők ezentul nem adnak adományt a koldusoknak, hanem havi váltású összeget fizetnek be a város pénztárába. A város népjóléti hivatala pedig a valóban támogathatóra szorulókat részben a szegényházban helyezi el, részben pedig pénzsegélyben részesíti.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések. Rigó Gyula szerelőségé leány Irma, Botos Zoltán tanító fia Lajos, Driska János kerékgyártó fia János, Demeter Károly cukorkakészítő leány Anna, Seres György fm. leány Anna, Szabó Gábor fm. István, Barak János bérlő fia János, Szendrei Lajos rendőr fia Gyula, Szabó András cipész segéd leány Ida és 4 törvénytelen újszülött.

Házasságok: Forrai Kálmán—Kallai Erzsébet.

Halálozások: Mandits Lajos rkath. 20 éves Erős Lajos-u. 26, Pető István ref. 66 éves Bethlen-u. 51, öz. Gelbmann Henrikné izr. 84 éves Csokonai-utca 38, Sándor Ilona ref. 4 hónapos Haláp 90, Deczki Sándor ref. 62 éves Mikapércsi ut. 101. Dudinszky Kornélné rkath. 48 éves Szapcségi-u. 29.

Az osztályorsorsjáték mai napon megkezdődött II. húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 20.000 pengőt nyert: 34882. 4000 pengőt nyert: 21034. 1000 pengőt nyertek: 66942 78345 80159. 500 pengőt nyertek: 15256 35100 40643 41051. 300 pengőt nyertek: 25 2702 6173 11795 17622 33764 34314 38930 47230 56993 77031 77485 8160 82296. Ezenkívül kihúztak még 200 pengős és 90 pengős nyereményeket. A húzás folytatása folyó hó 19-én lesz.

— A Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának tanácsadó irodája (József kir. herceg-utca 16., bejárat a kapu alatt) a nyári hónapok alatt is minden hétköznapra eső szerdán és szombaton délután 6—7 óra között tanácsadás vagy utbaigazítás céljára szegénysorsu ker. felek részére díjtalanul rendelkezésre áll.

Nélkülözhetetlen minden háztartásban

SINGER
VARRÓGÉP

ERŐS VARR. STOPPOL ÉS HÍMEZ
Egyszerű használatú, feltétel nélküli, gyorsan havi részletekkel. SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS. Piac-utca 79. szám

Nyomtatványokat

a legpontosabban, izléses kivitelben és jutányosan készít a

Magyar Nemzeti Könyvnyomda

Telefon 3-47. szám.

Debrecen, József kir. herceg-utca 16. sz.

Modernül berendezett könyvkötésfunkban mindenféle könyvkötészeti- és bődísmunkák pontosan készülnek.

Nem okozott nagyobb zökkenőt a postán az új tarifa bevezetése

Összesen tizenhat telefon állomást mondtak fel — Nagy Endre postafőigazgató nyilatkozata az első két nap tapasztalatáról

(A Debreceni Újság tudósítójától)
Az egész ország közgazdasági életét rendkívül súlyosan érintette az az intézkedés, amellyel tudvalegyenleg felemelték a telefonbeszélgetések díjait és az egész vonalon megdrágították a postai díjszabást. Különösen a telefontársaságok felemelése miatt hallatszottak keserves panaszkok, sőt a debreceni kereskedők egyrésze arra az álláspontra helyezkedett, hogy bojkott alá helyezze a telefont, leszerelteti állomásait, mert a megdrágított tarifát úgy sem bírja el. A kereskedelmi és iparkamara egyenesen gróf Bethlen István miniszterelnöktől kérte a postatarifa megdrágításáról szóló rendelet visszavonását.

Nem sikerült a telefon bojkott

Ezen előzmények után mindenki azt várta, hogy november 15-ike után egymásután érkeznek majd a postához a lemondások és a kereskedők, iparosok, legfőképpen pedig a magánvállalatok egyre-másra fogják lemondani a telefonjukat. Mint az első napok eredményéből megállapítható, a debreceni kereskedők és telefonelőfizetők a tervezett telefonbojkottot nem tudták olyan mértékben végrehajtani, mint azt az első napokban ígérték.

Egyelőre a telefonrendelet csak a hivatalokban érezteti hatását. A legtöbb állami és magánhivatalban leveket tettek ki, amelyekre mindenkinek kell jegyezni, hogy mikor és milyen ügyben beszélgetett. Ebben a vonatkozásban némi haszna is van a telefonrendeletnek, mert a felesleges magánbeszélgetések megszűnnek, a „traccolás” nem foglalja le a hivatalnokok idejét, viszont a felek is megszokják, hogy felesleges módon ne zaklassák a hivatalokat.

Csökkenett a telefonbeszélgetések száma

Jellemző erre az egyik városi hivatal példája, amelyet eddigé minden délelőtti legalább hatvan-hetven-szer hívtak fel a város különböző pontjairól, most csak 8—10 beszélgetést folytat egy délelőtti.

A magánhivatalokban, üzletekben kiírták a telefonkészülék alá:
— Minden beszélgetésért 12 fillér fizetendő.

Legsúlyosabban érinti a telefonrendelet a kereskedőket, a nagyipari és magánvállalatokat, amelyeknek telefonszámlája, még így korlátozott beszélgetések mellett is, el fogja érni a havi 30—40 pengőt.

Az előfizetők egy százalékára kapcsolattá ki a telefont

A Debreceni Újság—Hajdudföld munkatársa kérdéssel fordult a postafőigazgatósághoz és információt kért a telefonrendelet premieréről. Nagy Endre dr. postafőigazgató az első két nap tapasztalatairól a következőket volt szíves mondni:

— A telefonrendelet következtében a debreceni telefon-előfizetők mindössze tizenhat állomást mondtak le. Tehát az előfizetőknek mindössze egy százaléka szereltette le telefonját igaz, hogy a rendelet

értelmében december 15-ig mindenkinek jogában áll akár egyik napról a másikra is lemondani a telefont, azonban nem igen hisszük, hogy sok lemondás történjék.

Az emberek nagyon meggondolják a telefon kikapcsolását, mert ha egyszer leszereltették az állomást, akkor, ha később meggondolják magukat, az új állomás felszerelése újra nyolcvan pengőbe kerül. Így inkább kevesebbet használnák a telefont.

A távirónál nem nagyon látszik az emelés hatása

— A beszélgetések száma határozottan csökkent, azonban azt most még nem lehet megmondani pontosan, hogy milyen mértékű a csökkenés, amál kevésbé, mert hiszen eddig nem számoltuk a beszélgetéseket. A beszélgetések számolása rendszeresen folyik és az eddigi tapasztalatok szerint nem okoz semmiféle nagyobb nehézséget.

A távirónál a tarifaemelkedés ha-

tása nem nagyon érzik, mert hiszen a táviratforgalom már a rendelet előtt is lényegesen lecsökkent, miután a közönség szívesebben vette igénybe a telefont, mellyel alaposabban intézhette el ügyes-bajos dolgait.

Az új postapalota üzembehelyezése

Végezetül kérdést intéztünk dr. Nagy Endre postafőigazgatóhoz az új postapalota felszerelésére és üzembehelyezésére vonatkozólag:

— A berendezési munkákat már vállalatba adtuk. Így kiadtuk a butorjavításokat is, amennyiben az új épületben is nagyrészt a régi butorokat fogjuk használni. Most folyik a fűtőtestek felszerelése és a fűtőberendezés elkészítése. Ha a fűtőtestek elkészülnek, akkor kerülhet csak sor arra, hogy megkezdjék az automataközpont felszerelését. Ez körülbelül igénybe fog venni egy fél esztendő is.

Mikorra gondolja tehát Méltóságod az új postapalota üzembehelyezését?

— Körülbelül öszre — hangzott a válasz.

Igy legalább annyi vizsgálatára lehet a debreceni közönségnek, hogy ösztöl kezdve már az új, automata telefonokon folytathatja a darabonként 12 filléres beszélgetéseket.

Az oláh parlament ellenzéke csak a király személyére való tekintettel vesz részt az üléseken

Bukarest, november 18.

A képviselőház mai ülésén Duca, a liberális párt vezére a párt nevében felolvasott egy nyilatkozatot, amely szerint a párt csak a király kifejezett óhajára tért vissza a Házba, de egyúttal kijelenti, hogy nem szűnik meg a párt támadása a kormány ellen, amelyet nem tart alkalmasnak arra, hogy az ország ügyeit vezesse, minthogy tehetetlenségének fényes bizonyítékát adta. Bratianu György a disszidens liberális párt nevében kijelentette, hogy részt akar venni az ország

gazdasági helyzetét segítő törvényhozási munkálatokban. Jorga professzor szintén megemlítette, hogy csak a pillanatnyi kollaboráció lehetősége végett jelentek meg a Házban, amit az ország súlyos gazdasági helyzete most tényleg megkíván. Cuza professzor a keresztény nemzetvédelmi lista nevében örömmel üdvözölte a király lépését, amely a parlamenti élet reorganizálását jelenti.

A trónbeszéd feletti vita ezzel véget ért s áttértek a munkanélküliség ügyének tárgyalására.

Hubermann Broiszláv hegedűművész Debrecenbe jön

December 4-én a Zenekedvelők Köre hangversenyén lép fel

(A Debreceni Újság tudósítójától)
Szükszavu sürgöny jelenti a Zenekedvelők Köre titkárságának, hogy Hubermann, a világ legnagyobb hegedűművésze eleget tesz a kör kívánságának és december 4-én Debrecenben megtartja hangversenyét. Előreláthatóan a szezon legszenzációsabb művészi eseménye lesz ez a

hangverseny, hiszen Hubermanné a világ legelső koncertirodái versengenek és boldog az a metropolis, amely megnyerheti őt egy-egy estére.

A múlt hó elején volt első ezidei budapesti koncertje a Vigadóban. Az a hamisíthatatlan „concert-parée” levegő, az eleganciának az a festői

Erzsébet napra

cserepes és vágott virágok, virágkosarak a legizlésebb kivitelben és legolcsóbban beszerezhető

Farkas virágüzletében

a Bikával szemben. Telefon 15-14. szám.

Rossz áru nincsen

Konisek D.vatáruházában

felvonulása és az az igazi ünnepi hangulat, ami a teremben uralkodott, még a legtapasztaltabb impresszáriók szerint is felejthetetlen élmény volt. Hát még amikor megszólalt Hubermann Stradivariusa, ez a tompa fényes zengő hangszer! Valóban a legünnepibb élménye volt a főváros elkényeztetett és kitűnő izlésű koncertközönségének Hubermann estje és minden bizonnyal az lesz a debreceni publikum részére is, amely épen a Zenekedvelők Köre jóvoltából jól ismeri Szigeti, Vecsey világraszóló művészetét és most ismét alkalma lesz a nagyok legnagyobbját, Hubermannt hallani.

A hangversenyt a Zenekedvelők Köre tagjai bérletben kapták, mint második koncertet, színhelye az Arany Bika diszterme, napja december 4., csütörtök. A Kör vezetősége a várható rendkívüli érdeklődésre való tekintettel már is megnyitotta az elővételt. Napilegyek a Kör pénztáránál (Zeneiskola) és a Méliusznál lesznek kaphatók.

MÓRICZ ZSIGMOND DEBRECENBEN

(A Debreceni Újság tudósítójától)

Vasárnap, november 23-án nevezetes vendége lesz Debrecennek. — MórícZ Zsigmond, a jeles regényíró jön Budapestről s azt mondhatnók róla, hogy hazajön. Hiszen ő mindig szűkebb hazájának tekintette Debrecen és Debrecen is jussot formál az egykori kollégiumi diákhöz, aki a „debreceni alma mater”-t örököltte meg „Légy jó mindhalálig” című regényében. A „Légy jó mindhalálig”, tudjuk, színpadra is került és az elmúlt esztendőben legnagyobb sikerű darabja lett a budapesti Nemzeti Színháznak. A színdarabot most angolra is lefordították és érdekes, hogy éppen november 23-án kerül színre Newyorkban.

MórícZ ezuttal nemes célért jön Debrecenbe: segít az Ady-társaságnak, hogy az felállíthassa a korán elhunyt debreceni költőnek, Tóth Árpádnak az emlékoszlopát a Nagyerdő fái alatt. S nem is maga jön MórícZ Debrecenbe, elkíséri őt a kiváló költő, Kosztolányi Dezső is, ki-nek neve nem kisebb vonzóerő a modern irodalom barátai szemében.

Az Ady-társaság Tóth Árpád-ünnepe vasárnap este 8 órakor lesz az Arany Bika disztermében, amelynek debreceni szereplői sem méltatlanok a budapestiekhez, hiszen Ady Lajos, Oláh Gábor, Könyves Tóth Erzs szerepelnek az estély műsorán.

A szereplőket csekély beléptidijért láthatja és hallhatja a debreceni közönség. Az Ady-társaság vezetősége a beléptijegyek árát 2 pengőtől 50 fillérig állapította meg. Az érdeklődésre való tekintettel tanácsos a jegyeket mennél előbb megváltani a Csáthy Ferenc rt., vagy a Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedésében.

Keltetőgépek műanyák

Bészler Lajosnál a Csonkatorony mellett.

FŐISKOLA

„Darányi Ignác” törzs taborozása

A gazdászok Festetich B. E-nek „Darányi Ignác” törzse november 15-én tartotta a „Ker. Nemzeti Liga” helyiségében első rendes taborozását, amelyen megjelentek Bodó Lajos, Nagy József, Rézier György dominus bajtársak és a törzs számos tagja.

Ifjú vitéz Martos Gyula törzsi b. a Hiszekegy elmondása után a Haza, Beesület, Szabadság nevében nyitotta meg a törzsi tábor. Üdvözölte a dominusokat, a törzs tagjait, az ujjoman belépett darukat. Meleg bajtársi szavakkal köszöntötte a daru bajtársnöket, mint a Festetich B. E. legelső hölgytagjait. Ezután Szendy István íródeák b. a legújabb rendes és rendkívüli taborozás jegyzőkönyvét olvasta fel. Vitéz Martos Gyula törzsi b. szép beszéd keretében a bajtársi szellemben való összetartásra buzdította a törzs tagjait, hogy a csónka hazában a keresztény magyar érdekek érvényesüljenek. Készen kell a nemzeti újjáépítés útján haladnunk, hogy legyen szebb államunk, a magyar feltámadás megvalósuljon.

Ezek után Nagy Zoltán levante b. olvasta fel a „Többtermelésről és gazdasági válságról” c. tartalmú értekezését, melyet hozzászólásával a törzsi b. és Szakácsi János főkrónikás b. egészített ki, különösen kiemelve azt, hogy a mai kritikus helyzetet még súlyosítja az egyén egoizmusa és hogy a gazdasági megújulás csak akkor lesz teljes, ha az egyén és társadalom is erkölcsi újjászülésen megy keresztül.

Óriási tetszés mellett szavalt a Szabó János levante b. „Imádkozom” c. költeményét, melyért a törzs nevében vitéz Martos Gyula törzsi b. bajtárs mondott köszönetet.

Műsor után a törzs hellyeinek elintézésére tért. Majd Tóth Sándor törzsfőhelyettes b. indítványára elhatározta, hogy december folyamán táncal egybekötött műsoros disztáborozást tart, melyre majd a város keresztény magyar társadalmát is szívesen látja. A disztáborozás előkészítésére vigalmi bizottságot választott, melynek tagjai Tóth S. törzsfőhelyettes b., Szakácsi J. főkrónikás b., Stanga F. Gyula és Thuránzky T. levantebajtársak lettek. A taborozás a Nemzeti Hiszekegy elimádkozásával ért véget.

ÖSSZEJÁK

A DEBRECENI ANALFABÉTÁKAT

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A tanfelügyelőség átrita a városhoz és kérte, hogy a január elején kezdődő népszámlálás alkalmával külön számlálólapon írják össze a debreceni analfabétákat is. Miután erre miniszterelnökségi engedély szükséges, a város polgármestere most felterjesztést küldött a miniszterelnökséghez, amelyben megkérte a szükséges engedélyt.

A város egyébként már tavaly szabályrendeletet alkotott, amely szerint az összes debreceni analfabétákat össze kell írni s 25-től 35 éves korig minden analfabétára kötelező a népművelési tanfolyamokon való részvétel.

Terjessze a Debreceni Ujságot

Agyonlőtte magát a hajdusovátli adóügyi jegyző

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Tragikus öngyilkosság történt kedden Hajdusovát községben, ahol Juhász László adóügyi jegyző revolverrel főlőtte magát. Juhásznak igen sok, több ezer pengő adóssága volt, amelynek legnagyobb része debreceni üzleteket érdekel. A debreceni királyi ügyészség, ahová jelentést tettek az öngyilkosságról, megadta a temetési engedélyt.

Az erdei fakitermeléshez 158 sámsoni munkást vett fel a város

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Hirt adtuk már arról, hogy Hajdusámszon község főjegyzője állandóan kérte Debrecen város polgármesterét, hogy az erdei fakitermelésnél helyezzen el 320 hajdusámszoni munkást. Sámszonban rendkívül nagy a nyomor, szegénység és munkanélküliség, úgy, hogy az ottani emberek szívesen dolgoznának a város által megajánlott 50 filléres árért, noha öneik még az ugynevezett inségboletta sem jár, ameytet a debreceni munkanélküliek az inségakció terhére megkapnak.

Tekintettel arra, hogy Debrecen város nemcsak Hajdusámszon munkanélküliein akar segíteni, hanem az erdőkitermelési munkában aránylagosan akarja részesíteni a debreceni erdőkkel szomszédos községek lakosságát is, egyelőre csak 158 sámszoni munkás felvételére adott engedélyt dr. Vásáry István. Ha a debreceni munkanélküliek részére fentartott helyek üresen maradnának, abban az esetben még lehetővé válik, hogy több sámszoni munkás is alkalmazzanak.

Szombaton és vasárnap tartotta a Turul Szövetség XI-ik országos követtáborát Pécsen

A debreceni kerület munkáját dicsőrettel jutalmazták — Száraz értekezés a pécsi követtáborról

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Pénteken este 7 órakor futott be velünk a vonat a pécsi pályaudvarra, ahol a pécsi kerület vezérsege és diszszázada ünnepélyes fogadtatásban részesített. Pécs városa csodálkozva nézte az utcákon özönlő idegen bajtársakat, akik ugyancsak szép számmal jelentek meg.

A követtábor szombaton reggel 9 órakor nyitotta meg dr. Kubinyi László szenator. Utána dr. Angyán, a pécsi kerület magistere üdvözölte meleg szavakkal a szép számmal egybegyűlt vendégbajtársakat, majd Takách Gyula, országos fővezér tartotta meg beszámolóját.

— Magyarország mai körülményei mellett — mondja a fővezér — csakis a színeket viselő egyesületeknek lehet komoly létjogosultságuk. Csakis azok az egyesületek lesznek képesek az új magyar generációt egy jobb jövőre felé elvezetni, melyek nem darabolják szét a magyarságot sem felekezeti, sem bármilyen más alapon.

Kifejei további beszéde során, hogy az ifjuság nem politizál, a Turul, mint olyan, egy pártot sem támogathat és távol áll mindazoktól, akik kis politikai kártyakeverést folytatnak új ifjusági egyesületeknek egész alatt. A Turul mindenben támogatja a „Nemzeti diákszövetség” gondolatát, hogy ezáltal Magyarország fiatal társadalmi szorosan kapcsolhassa magát a „Nemzetközi diákszövetség” vérkeringéséhez, mert diákság mindig tehet olyan külföldi propagandát, amire diplomácia nem lenne képes.

— Hitem, — mondja Takách — hogy a Bajtársi Egyesületek vannak hivatva arra, hogy társadalmilag újjászervezzék a magyarságot. Keresnünk kell, sőt meg kell találnunk a kapcsolatot köztünk és az idegenek betolyása alatt álló és általuk rossz irányba vezetett munkásság között.

hogy ezáltal egységes frontba tömörülve elnyomhassuk hazánk belső ellenségeit és egységes frontot alkossunk a külföld felé is. Szerintem ez az egyetlen út, amelyen nemcsak színes frázisokig, de Nagymagyarorszáig is eljuthatunk!

A követtábor szombaton a késő esti órákig tartott, de befejezést csak vasárnap este nyer. Közben az egyes ügyosztályok vezéreinek beszámolóit, majd a kerületi vezérsegek beszámolóit követték. Az elnöklést közben dr. vitéz Bansági György primus szenator vette át.

A kerületek beszámolóit alkalmával dr. Krizs Lajos, a pécsi kerület vezére felhívta a követtábor figyelmét arra, hogy Pécsen az első nagyobb bajtársi megmozdulás és a város társadalmi kíváncsi szemmel figyeli az itt eddig ismeretlen Turul minden mozdulát.

— Tudomására juttatjuk Pécsnek, hogy Turul van — mondta dr. Krizs — és Pécs ezt kénytelen lesz észrevenni.

A debreceni kerület is beszámolt az évi kulturális munkájáról és a követtábor a legnagyobb elismeréssel adózott ennek a munkának. A debreceni kerület bebizonyította ezáltal, hogy Debrecenben van a Turul legerősebb bástyája. Itt az egyetlen hallgatóság megbízható része, az egész hallgatóság 70%-a bajtárs, annyira, hogy az egyéb egyesületek tagjai s nagyobbára bajtársakból kerülnek ki. A fővezér a beszámoló után a debreceni kerületet „mintakerületnek” nevezte el.

A beszámolók elhangzása után az új fővezérség megválasztására került a sor.

Országos fővezérré a követtábor egyhangulag újból Takách Gyulát választotta.

Az I. ü. o. vezérének Gremsperger Mihályt, II. ü. o. vezérének Dérczyt, III. ü. o. vezérének Mihók-Sándort,

Minden kívánságát

kielégíti Kontsek Dívatáruháza

IV. ü. o. vezérének Eszterhást és Mezeyt, az V. ügyosztályra pedig Lindnert választotta a követtábor. Országos nádornak dr. Kocsosdy Gyulát. A hatodik ügyosztály vezéré a senatus fogja kinevezni.

A debreceni kerületi vezérnek a követtábor egyhangulag dr. vitéz Szily Tibort választotta meg.

A választások lezajlása után külföldi indítványok megtárgyalására került sor. A tárgyalások folyamán különösen dr. Tóth László, a debreceni Csaba vezére tűnt ki lelkes és széles látókörrel tanuskodó hozzászólásaival.

A követtábor alatt üdvözölő táviratok érkeztek a német, a francia és a horvát diákság, ugyszintén a Hungária részéről is. Üdvözölő távirat ment ezeknek a válaszain kívül vitéz nagybányai Horthy Miklós Körmányzóznak és Rothermere lordnak és az olasz fasizmus kiválóbb embereinek.

Avató disztábor

Vasárnap déli 12 órakor disztábor keretében tb. dominusokká avatta a pécsi kerület: dr. Nendtvich Andor polgármester, dr. Bozóky Géza rektor, főt. Komócsy István kanonok, dr. Krisztis Sándor c. tanár, Varga Károly kir. ügyész, dr. Felszeghy János ügyészségi elnök, Stár Ferenc postafőigazgató, Baldufi Gusztáv ev. lelkész, főt. Varga Demeter egyet. tanár és dr. Visznya Ernő bankigazgató urakat.

Az avatást dr. Sipeki Balázs pr. magister végezte gyönyörű beszéd keretében, melyre dr. Bozóky Géza rektor felelt lelkes szavakkal.

— Az ifjuságnak komoly törekvései vannak — mondta dr. Bozóky — és mi mindig egy szívvel, egy lélekkel, bajtársként kell álljunk az ifjuság mellett. Minden tanárnak kötelessége kell legyen támogatni az ifjuság bajtársi eszméit, mert ezek hordozzák magukban a jövőt!

A pécsi országos követtáborról valamennyien új tüzeket hoztunk haza a szívünkben: új reményeket, új gondolatokat. Adja Isten, hogy ezeket a kincseket átdolgozva, termékeny munka alakjában mutathassuk fel egy év múlva, a XII-ik követtáboron.

Bajtársak — úgy legyen!

Holt.

Nem járt eredménnyel a város kádarcsi birtokának bérleti árverése

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Kedden délelőtt a város árverést tartatott a Kádarc csárdához tartozó 174 hold városi föld bérletére. Az árverésen csupán egyetlen ajánlattevő jelentkezett, aki holdanként 22 pengőt ígért meg a bérletért, amely eddig 49 pengőért, azelőtt pedig 56 aranykoronáért volt bérbeadva. A kádarc városi birtok közvetlenül a kövesut mellett fekszik, 71 hold szántóföldből és 103 hold legelőből áll. Miután ez a bérlet igen értékes, a polgármester nyilvánvalóan nem járul hozzá a mostani árverés eredményéhez, hanem új árverést fog kiírni.

A Singer varrógépek mégis a legjobbak!

Hajduban, Szabolcsban, Biharban minden érdekeltség sürgeti a tagosítás megkezdését

Biharban 15, Szabolcsban 26 község akar tagosítani Gondoskodják az állam a tagosítási hitel alapbőségesebb dotálásáról

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Fegnapi számunkban beszámoltunk már a hajdubagosi tagosítás nagy sikeréről, amely aktuálissá teszi, hogy a tagosítás nagy nemzetgazdasági fontosságára, jelentőségére ráirányítsa az általános figyelmet. Most, amikor mindenki a termelés átszervezéséről, okszerűbbé tételéről beszél a különféle eszközökkel igyekszik az agrárválság leküzdését elősegíteni, csodálatosképpen mindenki elfeledkezik a tagosításról, amelynek keresztülvitele nélkül szó sem lehet rentabilisabb, eredményesebb gazdálkodásról. Magyarországon vannak községek, amelyekben olyan lehetetlen birtokviszonyok uralkodnak, hogy egyetlen gazdának 10-20, sőt száz tagban iekszik a földje. Az ezek között való közlekedés rengeteg időt, munkaerőt rabol el s valóságos megbénítja a gazda munkaképességét.

Mindenki kívánja a tagosítást

Külföldön és legelsősorban Amerikában ma már leghatározottabb tendencia mutatkozik a meinknél jóval nagyobb területek összekapcsolására is. Hatalmas farmokat egyesítenek, mert ott már tisztában vannak vele, hogy csak így lehet versenyképesse tenni a termelést. Nálunk mint például Hajdubagason is megtörtént, akad olyan gazda, aki évtizedeken át 117 parcellán volt fénytelen földjét művelni.

Mig régebben a tagosítással szemben bizonyos ellenszenv mutatkozott, addig ma már a községek lakossága a legnagyobb mértékben kívánja az eljárások megkezdését, mert maga is látja, hogy csak így tud boldogulni, olcsóbban, egyszerűbben, kevesebb fáradsággal termelni.

Amire nincs pénz

A tagosítás elősegítésére Magyarországon is történt egy korszakalkotó lépés, mikor napvilágot látott az 5000-1928-as igazságügyminiszeri rendelet, amelynek értelmében a községek részére az összes költségeket az államnak kell előlegeznie és amelynek legfőbb intézkedése szerint a tagosítást két esztendő alatt végre kell hajtani. E rendelet közgazdaságilag olyan örömdetes folyamatot idézett elő, hogy annak következtében tömegesen indultak meg a tagosítások s talán a várva-várt eredményt országsszerte el lehetett volna érni, ha a pénzügyi kormány megfelelően tudott volna gondoskodni a tagosítási alap megfelelő dotálásáról. Sajnos azonban, mikor annyi halasztható kiadásra bőven jutott pénz, ezt a mulhatatlanul szükséges és az egész nemzet jövője szempontjából mérhetetlen nagy jelentőségű szükségletet nem tudták megfelelő módon kielégíteni.

Négymillió helyett 150,000 pengő

A tagosítási alapot ugyanis olyan szűkösen dotálták, hogy arra alig évi 150,000 pengő jutott, pedig ha az 1928-5000. számú rendelet által megindult tagosítások folytán előállt szükségletnek megfelelően akar-

nák folytatni a munkát, akkor egyelőre legalább is 4 millió pengőre, később 10-15 millióra is szükség lenne. Végeredményében csak olyan meketetést jelentene ez a négymillió pengő, amely nemzetgazdasági szempontból a legrentabilisabb, mert hiszen körforgalomszerűleg visszatér, hogy ismét segítő eszköze legyen más és más községek nemes törekvéseinek, boldogulásának, mert hiszen ez a hitel, amelyet a községek négy év alatt tartoznak visszafizetni, legalább is 25-30 százalékos többtermeléssel javítja meg a helyzetet. A tagosítás következtében a 30-40, sőt 100 tagba szétszört kisgazda-birtokok egy tagba kapcsolása után kialakulhat a belterjesebb tanya-rendszerű gazdálkodás, a mezőgazdaságban rendkívül sok munkaerő szabadul fel s hasznosítható a termelés más ágaiban. Az agyonterhelt kisgazdák és családtagjaiknak munkacereje pedig eredményesebben gyümölcsöztethetőbb és ezáltal megjavul a gazdatársadalom helyzete is. Hiszen például Hajdubagason a tagosítás utáni első esztendőben már ötször annyi baromfit termeltek, mint azelőtt.

Csodálatos, hogy ilyen körülmények között a kiváló szakemberek állandó sürgetése, az érdekeltségek állandó követelése sem tudta elérni a tagosítási alap nagyobb dotálását. Holott kétségtelen, hogy a beláthatatlan jelentőségű munkát egyedül csak az a körülmény hátráltatja, hogy az állam részéről nem tudnak megfelelő hitelhez jutni. A törvény szinte kecségtőlég hívja fel a gazdákat a tagosítás megkezdésére, papíron garantálja is a költségek előlegezését, a gyakorlatban azonban nem történik semmi.

Biharban és Szabolcsban 41 község akar tagosítani

Sőt ma már az a helyzet, hogy a tagosítási hitelek elapadása miatt megszűnt az a nagy közgazdasági jelentőségű megmozdulás is, mely az igazságügyminiszeri rendelete, legelsősorban pedig György Ottmár miniszteri tanácsos munkája folytán megindult, s 1930 januárjától szinte teljesen megszűntek a tagosítások. Megszűntek pedig egyedül az állami hitel hiánya miatt. Hogy az érdekeltségek milyen mértékben kívánják a tagosítási eljárás megindítását, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy egyik kiváló debreceni szakember, Münzger Gyula főmérnök, akinek nagyszereiben beszervezett irodája példásan oldotta meg a hajdubagosi és téglási tagosítást, körlevelet intézett a környékbeli községekhez s az eredményből kitűnt, hogy Biharban 15, Szabolcsban pedig 26 község érdekeltsége szeretne tagosítani s a munkát csak azért nem tudja megkezdni, mert nem jut állami hitelhez, melyet pedig a törvény, illető-

leg a már hivatkozott miniszteri rendelet is biztosít számára.

Nagykeréki és Vámospéres községek például már elhatározták, várva-várják a tagosítást, amelyet annak ellenére, hogy az eljárás elmaradása miatt már a gazdasági ieromlás is megindult, nem tudnak megkezdni az állami hitel hiánya miatt.

Nehéz helyzetbe jutottak a mérnöki irodák

Az így előállt helyzetet súlyosan megsínyli az ország közgazdasági életén, a gazdatársadalmon kívül a kitűnő magyar mérnöki kar is, mert hiszen a tagosítás kényszerű szünetelése következtében egymás után oszlottak fel a speciális birtokrendezés végrehajtására beszervezett mérnöki irodák. Ma, amikor Budapest közudomásszerűleg 60 okleveles mérnök dolgozik 80 pengős havifizetésért a szellemi szükségmunkánál és diplomás szakemberek zsákot hordanak a Dunaparton, már csak a mérnöktársadalom helyzetén valón javítás céljából is gondoskodni kellene a tagosítás fokozott mértékű folytatásáról. Ezenkívül a mérnöki irodák foglalkoztatása azért is nagyfontosságú, mert mikor egy tagosítás lefolytatására összeáll és beszervezkedik egy mérnöki iroda, az pontosan, alaposan és összeműködve tud dolgozni. Ha azonban időközben az irodát valami ok miatt fel kell oszlatni, az újra való beszervezés igen nagy nehézségekbe ütközik. Az új személyzettel, összetanulatlan, begyakorlatlan személyzettel való működés hátráltatja a tagosításnak olyan sima és gyors lebonyolítását, mint amilyet Hajdubagason és Téglásán, továbbá Mikepércsen, Balmazújvárosan, Tépén tapasztalhattunk.

Meg kell indítani a tagosítást

Ilyen körülmények között nemcsak az érdekeltek, hanem az egész magyar közönség joggal elvárhatja a pénzügyi kormányzatól, hogy az ország jövője szempontjából döntő

Elszerten legnagyobb választék Kontszék Dívatáruházában

fontosságú tagosítási kérdést mielőbb megoldáshoz juttassa azáltal, hogy felemeli a tagosítási alap dotálását. A hatalmas érdekek képviselője jó kezében van György Ottmár miniszteri tanácsosnál, aki eddig is páratlan szaktudással, eréllyel és a probléma világos felismerésével vezette és irányította a tagosítási ügyeket. Ami eddig történt, az szinte az ő munkájának eredménye. Most, amikor a tagosítás finanszírozása iránt már a külföldi pénzesportok is érdeklődnek, itt az ideje, hogy a magyar kormány, amely programjába vette a termelés rentabilissá tételét, minden erejével gondolkodjék és dolgozzék a tagosítás megindításán, elősegítésén, amelyhez tíz- és tizezer magyar egzisztencia létérdeke fűződik. Nem értjük ki a problémát, mikor azt állapítjuk meg, hogy ettől függ a magyar mezőgazdaság jövője és talán az ország boldogulásának egy része is. Különösen Hajdubagason, Szabolcs- és Biharvármegyék érdekeltségei sürgetik egyre jobban a tagosítást, amelynek hasznát megismerték a hajdubagosi példából.

A problémával azért is érdemes foglalkozni az illetékeseknek, mert hiszen a tagosítás iránti mozgalmak egyes községekben már olyan erővel törnek előre, hogy ha a kívánalmak kielégítést nem nyernek, ezeknek az akcióknak nyomán politikai téren is káros és nem kívánatos eltolódások állhatnak elő. A tagosításhoz szükséges pénzt tehát elő kell teremteni, mert egyedül és kizárólag ezen múlik minden és még olyan híres közgazdasági tudósoknak, mint Buday Barna, véleménye szerint is a tagosítás lefolytatása lehet a közgazdasági válság megoldása. Ez pedig a magyar gazdatársadalom és így a magyar nemzet válságának megoldását is jelenti.

A debreceni vizsgálóbíró megvesztegetés büntette miatt letartóztatott két oláh cigányt Az oláh határról puskatűzzel üzték vissza az áttett delikvenszeket

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Érdekes bűntényben tartott kihallgatást kedden délelőtt dr. Csáky János vizsgálóbírósegéd. A kihallgatás az előzetes letartóztatásról szóló végzés kihirdetésével végződött. Frigyet Gábor és Mitri Julianna pésterzsébeti cigányházalók megvesztegetés, gyanúja miatt kerültek a debreceni vizsgálóbíró elé. A két cigányt ugyanis a budapesti főkapitányság kiutasította az ország területéről és Legeza Bálint rendőrőrmester kíséretében elindultak Biharkeresztes irányába, a trianoni határ felé, minthogy a két cigány oláh állampolgár.

November 15-én meg is érkeztek a határra és itt a rendőr az előírás szerint szépen áttette a két házalót oláh területre. Pár pillanattal később heves lövöldözésre lett figyelmes. Az oláh graniésárok ugyanis a két

cigányt puskatűz alá fogták, mire ezek ész nélkül visszafordultak és elrejtöztek a magyar területen lévő nádasban. Az őrmester pedig kihuzta a cigányokat onnan is és ismétleten át akarta tenni a trianoni határon. A delikvenszek rendkívül szabadoztak emiatt és elővettek ötven pengőt s ruhaneműket, amelyeket a rendőr markába nyomtak. Együttal megkérték arra is, hogy hagyja őket békében, ne tegye át az oláhokhoz.

A rendőr vissza is hozta őket a debreceni ügyészség fogházába, ahol rögtön megvesztegetés címén feljelentést tett ellenük. A vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte mind a két házalót.

Kifutó fiu

14-16 éves felvételik lapunk nyomdájában József kir. herceg-u. 16

Miert eredményes a Debreceni Ujság hirdetése?
Mert a Debreceni Ujság a Tiszántul legrégebb és legelterjedtebb napilapja.

Sulyos kimenetelű autókarambol történt a Piac-utcán

Szabálytalanul előzött egy biciklis kifutófia és elütötte az autót

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Hétfőn délelőtt sulyos autókarambol történt a Piac-utca 60. szám alatti ház előtt, amelynek az udvarán van tudvalevőleg az Autóforgalmi Rt. garage-telepe. Révi Imre műszerész egy autót próbált ki és éppen hazafelé tartott az Autóforgalmi Rt. tulajdonát képező 377. próbarendszámmal ellátott autón és be akart fordulni a kapun, amikor az utána haladó kerékpáros, Gyuró Antal huszéves kerékpáros, Irén-utca 19. szám alatti lakos balfelől, tehát

szabálytalanul előzte. A beforduló autót elkapta a biciklit és Gyuró széles ívben repült a kövezetre. A háttán levő kosárból ruszlis üvegek repültek és törtek szét a kövezeten.

A kivonuló mentők a Klinikára szállították a sulyos sérüléseket szenvedett kifutót, ahol megállapították, hogy a belső zúzódásokon kívül egyik csigolyája is eltört és így állapota sulyos.

A rendőrség megindította az eljárást annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a karambolért?

A mi könyvtárunk

Kollégiumi öreg diákok!

Mi, mostani nemzedék elmergünk a régi jó kollégium multján és benne átélte éveinken. Aközben azon vesszük észre: ősi kollégium volt. —

Nagyhírtelen kiment belőle a gimnázium. A hátulsó udvart óriási ulternátussal építették be és mégis elégtelennek vélik új szükségletek befogadására. A multban kegyelettel őrzött ősi hajlékban ma holnap csak nagyok hahognak.

A rossz gazdasági viszonyok, még inkább a rossz gazdálkodás most nagy zavarokba sodorta a kollégiumot. Riadtan keresték a mentőeszközöket, mint a hónap végén megszorult diák katorász üres zsebeiben, akinek ha aztán véletlenül örökölt aranyórája van, azt küldi zálogházba. A sok mentőgondolat közt így vetődött fel az is, hogy szabaduljon meg a kollégium világtírú nagy könyvtárától.

Elmondják megnyugtatóan, hogy a tulajdonjog teljes épségben tartásával, letétben adja át az állam kezelésébe. De ki akarják szakítani az ősi házból, sőt a városból is, messze kivinni a nagyerdőn épült külön egyetemi telepre. Futhatnak utána a kollégium tanárai, diáksága, meg a város közönsége. Messze költöző rokonunk nem hal meg, mégis idegenre lesz idővel hozzánk.

Persze az egyetemnek ölébe hull. Pedig vajon neki gyűjtötték-e? ... Ma még van olyan-amilyen kapcsolat kollégium és egyetem közt, míg sok a kollégiumtól átvett tanár. De azután? Milyen sorsra jut majd a Jajkaságban a mostoha gyermek?

Minden dicséret illesse a könyvtári bizottság azon egyetemi tanár tagjait, akik (pedig debreceni diákok sem voltak) a könyvtár ügyében egyéni vágyaik legyőzésével, önzetlenül a kollégium szellemében foglaltak állást az átengedés ellen!

Voltak, akik a multkori kis padlástüzet is felhasználták hangulatkeltésre az átadás mellett s azt híresztelték, hogy a főépület stukaturos mennyezete beéghet. Nem látták a III. emelet felett is félméter vastag falakat, melyek a szilárd bolthajtást tartják.

Egy kis lemondásra annyiban van szükségünk, hogy a könyvtár fejlesztését korlátozzuk. Csak folyóiratokra évi 4500 pengőt költötünk, főleg egyetemi tanárok kívánságára. Sok belőle kivágtatlanul hever. A ma megjelenő papír-tengert összevásárolni inkább teher, mint áldás. Az egyetem vegyen magának, ami kell! Mi megtakarítandó kiadásunkból igyekszünk könyvtárunk igazgatását

és az első renden magyar prot. iródműködő intézeteinek szükségletét ellátni. Egy-két évig nélkülözünk. Lassankint majd erőre kapunk. Inkább legyen elmaradott állapotban könyvtárunk, de a miénk maradjon!

Ha a közelmultban telt magas fizetés mellé busás jutalékra, néhány egyetemi hallgatónak a tengeren társas kényeztetésre, amint a szanatórium bizottság ezektől megszabadítja költségvetésünket, apródonként a könyvtárra is többet áldozhatunk.

Révész Imre 1849-ben testével védelmezte osztráktól, muszkától.

Ugyan hogy képzelné el valaki a tárgyalásokban biztatásul emlegetett visszavétel jogát a gyakorlatban? Majd talán, mondjuk, 50 év múlva lesz annyi erőnk, hogy akkori kíválmaknak megfelelő könyvtárt építsünk, magunk költségén visszahordjuk könyveinket, amik ott a többivel jól összegabalyodtak? Hogy számolunk őseink ráknmaradt kincseiről utódaink előtt? Addig a miénk, míg a kezünkben van.

— Öreg cimborák! Incendium. Ad arma!

Szeremley Béla,

a könyvtári albizottság előadója

Révész Imre egyetemi tanár bucsuja a Csapó-utcai egyházrésztől

A Csapó-utcai református egyházrészt vasárnap délután 5 órakor tartotta üs-gyűlését a Nagytemplomban a hívek és az egyházrészi tagok tömeges részvétele mellett. Révész Imre dr., a Csapó-utcai egyházrészt kiváló lelkipásztora, aki munkásságával példaadó módon szervezte meg egyházrésztét, ez alkalommal vett búcsút híveitől. Az üs-gyűlés istentisztelettel kezdődött, amelynek során Márk Kálmán segédlelkész mondott emelkedett prédikációt, majd Révész Imre ismertette az egyházrészt sokirányú jótekonyságait, vallásos és hazafias munkáját. Egy egyházi ének után, mely üs-gyűlést az istentisztelettel elválasztotta, dr. Révész Imre a híveitől búcsúzott el. Hatalmas beszédében arra mutatott rá s azt kötötte az egyházrészt tagjainak lelkére, hogy a szegénysegélyezésben rendszerességet teremtsenek, a templomi rendet is igyekezzenek fokozott erővel és gondossággal biztosítani és különösen nagy gondot fordítsanak az egyházi fejelemre.

Az istentisztelet közénkel ért véget.

Megszűnik

a Króh utóda Hegedüs cég

Dégenfeld téri üzlete.

Olcsó árusítás folyamatban van.

Gyapju sapka 75 fill.	Terno kendő 1.90 fill.-től.	29.20 fill. Agygarritura	Szővetruha 16.90 fill.
Egész nehéz minőségű gyapju sapka 1.78 fill.	Gyapju gyermek oroszka 4.90-től	Vattelin. 140 cm. széles mtr. 2.98 fill.	Divatos selyemsal 1.98 fill.
Gyermek téli pullover, vagy mellény 1.90 fill.-től.	Téli férfi zokni 88 fill.	Virágos paplan 12.90 fill.	Brocát bélelnek mtr. 1.78 fill.
Mosó selyem-harisnya 98 fill.	Téli női harisnya 98 fill.	Dupla cloff paplan 15.90 fill.	Gyermek flanneltakaró 2.38 fill.
Pamut harisnya, fekete és divat-színben 55 fill.	Angolos minitájú kabát-szővet. 140 cm. széles mtr. 6.90 fill.	Nehéz minőségű magyar crep de chine mtr. 3.98 fill.-től	Női téli kabát jó posztóból, végig bélelve, szőrme gallér és kézelő 34.80 fill.
Sport-harisnya, mintás 88 fill.	Puplin ing, az egész ing egy anyagból, 2 gallérral	Divatos nyakkendő 98, 1.58 fill.	Divatos téli bélelt keztü 2.58 fill.
Angolos téli harisnya 1.38 fill.	Zsinór barchet mtr. 1.18 fill. 6.90, 7.90 fill.	Gyermek-zsebkendő 18 fill.	Téli bélelt gyermek-keztü 1.38 fill.
Angolos mellé téli harisnya 1.98 fill.	Külföldi bársony flanel nehéz minőségben mtr. 1.98 fill.	Zsinór barchet nehéz minőségben mtr. 1.58 fill.	Női téli kabát, fekete szőrme-gallér és kézelő 39.80 fill.
Olasz téli sport-harisnya férfi, vagy női 2.98 fill.	Vera pamutvászon mtr. 1.38 fill.	Ajouros zsebkendő 58 fill.	Csodás minitájú crep de chin sál 7.90 fill.
Selyemmel átszőtt gyapju-harisnya 1.38 fill.	gyapju divatos gyermek-mellény vagy pullover 5.90, 6.90 fill.	Selyem lamé minden színben mtr. 3.98 fill.	Leányka téli kabát, angol szövetből, szőrme-gallér és kézelő 21.80 fill.
Flórharisnya minden színben 98 fill.	Mintás mosó bársony mtr. 2.78 fill.	Kanavász, jól mosható mtr. 88, 1.18 f.	Mosott schiffon mtr. 88 fill.
Meleg bélelt női nadrág 3.90 fill.	Kabátposztó, 140 cm. széles mtr. 5.90 fill.	Női bélelt, téli keztü 1.58 fill.	Példetén kendő 78 fill.
Női gyapju-kabát 9.90 fill.	Sima kazán minden színben mtr. 3.98 fill.	Goldberger Pariset mtr. 1.80 fill.	Mosó selyem mtr. 1.38 fill.
Gyapju oroszka 8.80 fill.	Rózsás flanel mtr. 1.58 fill.	Tennisz flanel mtr. 68 fill.	Börerős anzin mtr. 78, 98 f.
Divatos női gyapju-mellény 7.90-től.	Csokornyakkendő 39 fill.	Tennisz-flanel mtr. 68 fill.	Plissé szövet-szoknya 9.90 fill.
Férfi gyapju-mellény 7.90-től.	Női téli nadrág 2.90 fill.	Mosó voál mtr. 78 fill.	Férfi, bélelt téli keztü 1.58 fill.

HIREK

1930 november 19. (szerda)
Prot.: Erzsébet, Kath.: Erzsébet

Novemberi levél

„Debrecen,
A fákon nincs levél,
Itt-ott az őszi szél
csatangol esendően.

Nem maradt
a nyárból semmi más:
lomblepte vadcsapás
a síró fák alatt.

Csendesen
a multat eltemetjük,
s egymást is elleledjük,
mint minket Debrecen.”

WASS ALBERT.

IDŐJÓSLÁS:

Hazánkban a hőmérséklet maximuma alig emelkedett 10 fok Celsius-ság, minimuma általában -2, -3 fok Celsius volt. Egyes helyeken kevés hó esett.

Budapesten 18-án délben a hőmérséklet 3 fok Celsius, a tengerszintre redukált légnyomás 769 milliméter.

Jóslat: Csendesebb, jórészt derült és főleg éjjel hideg idő.

Dr Soós Béla Dózi tanár, a teológia doktora lett a helyettes lelkész a Csapó-utcai egyházközségben. Közvetlen tanára, hogy dr Révész Imre lemondásával megüresedett a Csapó-utcai lelkészi állás, melyet pályázat útján fogtak betölteni. Addig is azonban, amíg a megválasztandó lelkész előgallériát állását, a presbiterium gondoskodott arról, hogy az egyházközség vezetése megfelelő kezébe kerüljön. Ennek fogva megbízta dr Soós Béla tanárt, aki okleveles lelkész és a teológia doktora az egyházközség vezetésével, Dr Soós Béla nemcsak a tanári katedrálról osztogatja széleskörű tudásának kincsét, hanem belekapcsolódva a Csapó-utcai egyházközség vezető életébe, mint gyakorló lelkész is hirdeti az evangélium örök igazságait.

A Svetits Diákszövetség tagjainak figyelmébe! A debreceni Svetits Intézet volt növendékeinek szövetsége felkéri tagtársait, hogy akik december 6-án az iskola Mikulás-ünnepélyén gyermekeikkel együtt részt ohajtanak venni, szíveskedjenek december 3-ig a kapusnál kitett jelentkezési ívet aláírni és azt is feljegyezni, hogy hány gyermeket visznek az ünnepélyre. Elnökség.

A Mansz háziipari kiállítása. Mint már jeleztük, a Mansz november 23-án, vasárnap délben nyitja meg háziipari kiállítását Széchenyi-utca 1. szám alatti dísztermében. Ezt megelőzőleg délelőtt 11 órakor dr. Györfly István egyetemi m. tanár, a Néprajzi Múzeum igazgatója „Magyar népi elemzések” címen előadást tart, a vetítés szükségessége miatt a Déri-múzeum előadótermében. Az előadásra belépődíj nincsen, mindenkit szívesen lát a Mansz vezetősége.

Megjelent Minerva ügyvédi határidőnapló széles 10.—, hosszú 8.—, kapható Springer József fotószaküzletében, képeskönyv, karácsonyfadíszkereskedésében, mindent hához küldünk kívánságra, Livia 10—57 telefonon.

Pénzhamisítás miatt tartóztatták le Levint

Tagad, de a rendőrség őrizetbe vette

Bécs, november 18. azután beismerte, hogy tényleg tárgyalt a vésnőkkel, de eszé ágában sem volt pénzt hamisítani, hanem „repülő ércpénzt” akart készíteni. Később azt vitatta, hogy Biarritzban játékbargangot készült nyitni erre a célra készített zsetonokat. Levin zavaros és ellentmondó védekezése azonban nem győzte meg a bécsi rendőrséget a hírhedt óceánrepülő-kibic ártatlanságáról. Levint lezárták és várják a francia rendőrséget, amely már hosszabb ideje nyomoz a pénzhamisító szélhámos után.

— Analfabéta tanfolyam. Az Iskolánkülső Népművelési Bizottság szervezése folytán azok részére, akik irni-olvasni nem tudnak, Miklós-utca 23. szám alatt, az Állami Kisegítő iskola helyiségében teljesen ingyenes tanfolyamot létesítettek. Ezután is felkéri a bizottság a gyárak, üzemek vezetőségét, valamint városunk nagyközönségét, hogy irni-olvasni nem tudó ismerőseit, vagy alkalmazottait e tanfolyamokra való jelentkezésre buzdítsák. Jelentkezni lehet délelőtt 9—1, délután 4—6 óráig a bizottság titkári hivatalában, — Miklós-utca 23. szám alatt.

— A „SAS” házi gőzmosógép bemutatása a Bika-szállóban nagy szenzációt keltett. A közönséget valószínűleg bámulatba ejtette a gép teljesítménye. 10 perc alatt egy egész kosárra való szennyes fehérneműt ragyogó tisztára mosott. A közönség valószínűleg el volt bűvölve. Ma, szerdán és holnap csütörtökön délután 4 órakor a Bika-szálló éttermében megismétli a feltaláló a bemutatást, hogy mindenkinek „alkalma legyen e páratlan mosó rendszer megtekintésére. 80 pengőért valóóság ajánlják a „Sas” házi gőzmosógép, amely még részletesen is kifizethető. A mosógépet mindenki vételköttelezettség nélkül próbára is kaphatja. Az egyedüli eladás Haidúvármegye területére megszerezhető.

Hogyan lehet olcsóbbá tenni a gyümölcsök permetezését? Ezt a kérdést tárgyalja a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Ismerteti még a természetére alkalmas szilvafajtákat, a torma természetét, a gyümölcsös jövedelmezőségét, a szőlő telepítését, az ujbork kezelését, az almafa metszését, a ragya téli permetezését stb. A dusan illusztrált két szaklapból a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, Földművelésügyi Minisztérium) e lapra való hivatalozással ez alkalommal díjtalanul küld mutatványszámot.

Könyvtudóságot! Mécs László: Az ember és az árnyéka. Dohnányi Ernő Szegedi miséje. Krüff? Bacillus-vadászok. Galsworthy: Szent ember. Mihálics: Az új szociális állam. Ossendovszky: Kínai rejtelmek. — Ezen könyvek kaphatók Antali József könyvkereskedésében, Szent Anna- és Varga-utca sarok.

FAJTISZTA GALAMBOK tulajdonosok miatt olcsón eladó. Apafi-utca 20. szám.

Watermann és más gyártmányú aranytolltollak minden árban, nagy választékban beszerezhetők Csáthy Ferenc Egyetemi Könyvkereskedésében Piac-utca 8. Telefon 2—96.

— NEGYVENNYÓCAS ÉS FÜGGETLENSÉGI ÖNKÉPZŐKÖR.

A Függetlenségi Kör, mint önképző egyesület az elmúlt vasárnap jótékony célú ünnepélyt rendezett. Hogy a „Debreceni Polgár” című önképzőkör közönségét tulajdon szavait használja: „jelentős anyagi eredményt” (A beszámolóból ítélve, nemcsak anyagi, hanem tanulmányi sikert is könyvelhet el a törekvő egyesület. Mint az önképzőkör vezető tanár ur kifejtette, az előadások célja, hogy „egy szelvet kenyérrel kömlyeket töröljenek...” E költői bevezetés, a kenyér-zsebkendős metafora s a többi szereplők magán-számjai Hegyemegyi Kiss Pált is megihlették s mint jó tanuló egy versszavallattal brillirozott. Akik ismerik ökonómikus hangleitését, a Hegyemegyi-féle gesztusokat és finoman temperált előadását, nem kételkedhetnek a házi kritikus őszinte szavai-

ban: „Hegyemegyi Kiss Pál képviselő pedig Szabócska Mihálynak egyik érzelmesebben gyöngéd versét szavallta el tomboló tetszés mellett. Nagyszerű interpretálásával méltóképpen áldozott a nemrég elhunyt költő emlékének.”

Az illusztris szavallót mindenképpen megilleti a jegyzőkönyvi elismerés. Dícséretet is megérdemel. Csak azt nem értjük, hogy miért kellett a vers címét elhallgatni? Mert mi így nem tudhatjuk, hogy mi fekszik leginkább Hegyemegyi művészetéhez: a merengő lira? ... a ditiambul? ... a nekibusulás érzülete, hogy „tudja a jó Mindenható, mi azon sirnivaló?... avagy a negyvennyócas és Ausztráliától is független önértet: „Nem a Tiszta pártján fekszik ez a pártkör?”

Libákat lopott, annyira éhes volt egy munkanélküli. Bagos Gergegy foglalkozás nélküli napszámos a zandorosi csárda mellett a hóna alá vitt két libát és a város felé indult. Amikor beért, a rendőr igazoltatta. Nagy Sándor nevet mondott be, de a rendőr gyanút fogott és bekísérte. A kihallgatáson kiderült az igaz neve és hogy a libák lopásból származnak. Azzal védekeznek, hogy négy nap óta nem evett. Őrizetbe vették.

Kirugta a ló a kocsis szemét. Vas Lajos 20 éves kocsis, Külső-vásártér 10. szám alatti lakos, aki Lindenteid József szállitónál volt alkalmazásban, súlyos szerencsétlenség áldozata lett. A lovak mellett foglalkozkodott, amikor az egyik ló kirugott és a kocsis éppen balszemén találta. Kiszállították a klinikára és azonnal ápolás alá vették.

Zongora órákat ad és csoportos magyar nótá tanítást is vállal igen jutányos áron zongoratanárnő. Cím a kiadóban.

Fehértői Dániel

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
DEGENFELD-TÉR 4.
TELEFON 11—85. SZ.

TEMETÉSEI

Makay Bertalan asztalosmester életének 51-ik évében elhunyt. Temetése i. hó 19-én délután 2 órakor lesz Csonka-utca 5-ik számú háztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth-utcai temetőbe.

Várad Erzsébet életének 32-ik évében elhunyt. Temetése i. hó 19-én délután fél 4 órakor lesz a Péterfia temetőháztól a ref. egyház szertartása szerint a Péterfia-temetőbe.

— Disznótorból halotti tor. Karcagról jelentik: Jókodvü disznótoron volt együtt Jászapáti Rác Kakó István henteslegény és Boglyos István gazdalegény. Jól ettek, sokat ittak, úgyhogy disznótor után nem mentek haza, hanem egy kocsmába mentek folytatni az italozást. Itt aztán az új bortól berugtak s úgy látszik, összeveszttek, mert Rác Kakó előkapta disznótörését és egész nyelvéig Boglyos hasába szurta, úgyhogy a szerencsétlen fiatalember összeesett és pár pillanat múlva meghalt. Rác Kakó a gyilkosság elkövetése után magához tért és jelentkezett a csendőrségen. Tartóztatták és beszállították a szolnoki ügyészség fogházába.

Takarékosság

Koniské
Divatáruházában vásárolni

A Debreceni Sakkör bajnoki versenye. A sakkör bajnoki versenyén a szombati függőnapon Kónya nyert Dalmy ellen, dr. Barabás Friedmann ellen, míg a Barcza—Kovács játszma továbbra is függőben maradt. A hétfői harmadik fordulón dr. Barabás nyert dr. Hausner ellen s ezzel a győzelmmel az éle jutott. Torma nyert Kiss ellen, míg a Kovács—dr. Kocsis játszma döntetlenül végződött. Függőben maradt a Mayer—Barcza és a Friedmann—Kónya játszma. A versenyzők állása a harmadik forduló után a következő: dr. Barabás 3, dr. Kocsis 2, Barcza 1 (2), Kónya 1 (2), Mayer 1 (2), Torma 1, Kovács fél (2), Kiss fél, Dalmy 0 (2), dr. Hausner 0 (1). A zárójelben levő számok a függő játszmák számát jelzik.

Karácsony előtt ha készpénzzel vásárol, olcsó áráimból 10% engedményt adok. Mentze Henrik.

Ma minden ember az inségesek segítségére siet, segítsen Ön is a nyomorgókon. Vegyen Jótékony célú Állami sorsjegyet, mellyel nemcsak jótékony célt gyakorol, de megnyerheti a 30.000 pengős főnyereményt. Kapható minden dohánytözsdeben.

Orvosi-, jogi-, gazdasági és mindenemű szakkönyvek új és használt állapotban kaphatók Böhm Ferenc könyvkereskedésében, Piac-utca 7., Bika-szálló mellett.

Képeskönyvek, mesekönyvek, ifjúsági iratok nagy választékban Böhm Ferenc könyv-papírkereskedésében, Ferenc József-ut 7. Bika-szálló mellett.

Hirdessen
a Debreceni Ujságban

Könyvesház

„ISMERETLEN ISMERŐSÖK”

(Buchwald Andor novellás könyve.)
Most hagyta el a sajtót egy mindenképpen izléses, formás kis kötet, amely „Ismeretlen ismerősök” címen 13 kis rajzot, novellát ölel össze. A szerző neve nem ismeretlen, hanem ismerős, jó ismerős a finom írásokat szerető nagyközönség körében, így a Debreceni Ujság olvasó táborában is. — kedves, finom írásai gyakran jelentek meg a lap hasábjain. Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy a kis rajzokat, novellákat, az előadás készségével bíró, a dilettantizmuson felülemelkedett író ember írta. Az író tollából folyamatosan, könnyen omlanak a mondatok; kedves meleg hangon, valami meghitt közvetlenséggel és előadás nem közönséges finomságával. Ha a festéssel lehet párhuzamba hozni az írást, úgy azt kellene mondani, hogy nem a széles csetet keresésnek, nem a bátor színeltozásban, a „plainair” ragyogását visszatükröző, a realitás megrázó erejét visszaadó, a hatalmas koncepciót emelő a nagy és markáns vonásokban a lényegét kihangsúlyozó pikúrának a művésze az író, inkább a finom és pastell színekbe olvad itt minden. Az értékes írásoknak a gyöngéjére, hogy az objektív kritika komoly mérlegével mérjük, éppen a mondottakkal kapcsolatban kell rámutatnunk. A könnyen omló, szinte azt mondhatnánk: a tollból buzogva előtörő iráskészség az oka annak, hogy a történet kis leicentőséggel bíró részleteihez hosszabban lehajol az író, mintahogy azt a történet előadása mulhatalanul megkivánná és így itt-ott a kelleténél is részletesebbé válik, de ez a kritikus észrevétele csak, mert az olvasó az író megvesztegetően könnyed és mindenekelőtt meleg előadásában élvezettel és gyönyörködéssel száll keresztül ezeken a sorokon is. A novellák mese szövege mindenütt kedves; minden egyes rajz, vagy novella egy mélyen érző szin melegét hordja és a legnemesebb idealizmus-tól fényes; különösen meleg színeket talál az író palettáján ott, ahol a család érzelmi bensőségének a megnyilatkoztatására nyílik alkalma. Így van ez a kötet legkiemelkedőbb darabjánál: „A vasfüggöny” c. elbeszélésénél, amelyben egész kis glória közt tudott az édesanya végtelenül finoman megrajzolt alakja köré fényesíteni. „A jó öreg pataki vadász” a legtisztább poézis és a legfinomabb pasztell rajz. Hangulatos, meleg és szépen megírt novella a „Cimer” c. elbeszélés; igen finom rajz a „Sas” című, a „Tanya”; az élet realitását lehelő a „Kis központ”; de minden egyes darab friss és finom tollal megírt, meleg és szép írás. Kénytelen mégis megjegyezni a kritikus egyet, azt, hogy kár az, hogy az író írói, könnyed rajzoló képességével, behízelgő elbeszélő talentumával nem tudott egy vonalban maradni az író eszelekmény bogozó, történet megkomponáló ereje; itt egyszer-egyszer elmarad a eszelekmény drámaibb elemélyítése, indokolása, egyszer-egyszer a kínálkozó dráma összeütkezés elől kitér az író. — igaz: kedvesen és finoman, a megírás hangulat-teljes készségével. Mindezeket egybevetve azonban elismeréssel köszönti a kritika a könyvet, meleg érzéstől haitott, írói készséggel megírt az ideális magaslatoakat kereső írók

gyűjteménye, amely írások, ha nem is állanak mindig a reális élet alapján, ha elkerülnek is az élet naturalizmusát, de távol marad még a mai írásművek között olyan sűrűn felbuzgó és reális élet igazságával

indokolni próbált durva, sőt sokszor szennyes erotika mecsárgózótól is. Aki a könyvet elolvassa: egy kedves órát tölt el egy meleg szívű, finoman elbeszélő író ember társaságában.

TESTEDZÉS

A Bocskay legkomolyabb küzdelme elé néz vasárnap

Az őszi szezon végére a harmadik hely függ a III. kerület legyőzésétől

A Bocskay a szenzációsan jó szezonkezdés után hosszú ideig küzdött a bal szerencsével, amely számos pontot jutottat ellenfeleinek biztosnak hitt mérkőzéseken. Ennek ellenére is a negyedik helyre került fel a debreceni csapat a Pécs-Baranya ellen kivívott győzelmével s azzal a szerencsés körülménnyel, hogy a Ferencváros kikapott a Vasastól. Nem lehetetlen azonban, hogy ebben a szezonban még a tabellának olyan helyére is előjuthat a Bocskay, ahol nem feküdt sohasem. A harmadik, sőt a második hely elérése függ attól, hogy a debreceni csapat megszerezze hátralevő három mérkőzésének hat pontját, ami bizonyára hallatlan erőt ad a kéksárgáknak a hátralevő meccseken. Ha ugyanis a Bocskay megszerzi ezt a hat pontot, abban az esetben a Bocskayt 16 ponttal zár. A most előttünk lévő III. kerületnek 12 pontja van, de hátravan még a Bocskayt kivül a Budai 11 és a Ferencvárossal mérkőzése. Ebből a három mérkőzésből, ha a Bocskay megverné, kilátása nincsen csak a Budai 11 két pontjára s így 14 ponttal zárna. Az Újpestnek a második hely mostani birtokosának 12 pontja van s hátralevő meccsei a Nemzeti, a Nemzeti, Hungária, Bástya. Az utolsó meccsen a Bástya a pályaválasztó s ha a Hungária megnyerné az Újpestet, a Bástya pedig egy pontot lekapcsolna a múlt évi bajnoktól, már csak 15 ponttal zárhat a lilafehér klub, még akkor is, ha a Nemzeti meccset előre elkönnyveljük a javára. A Bocskay számára a pontszerző alkalma most érkeztek el. A III. kerület mecs a Bástya mecs Debrecenben lesz, a Budai 11 ellen jól kell szerepelnie a csapatnak Budapes-

ten is így nem alaptalan egészen az a remény, hogy a debreceni klub őszi szezonját 16 ponttal egészen az a remény, hogy a debreceni klub őszi szezonját 16 ponttal a második helyen, de legrosszabb esetben a harmadik helyen zárja le.

Az első próba természetesen a III. kerület mérkőzés. A debreceni pálya mellett a debreceni közönség is előnyt adhat a Bocskaynak, hiszen éppen most Pécssett bizonyosodott be, hogy a hazai ezrek lelkes buzdítása milyen előnyt jelent, mennyire lelket tud önteni egy csapatba. A Bocskay legénysége teljes odaadással készül a nagy küzdelemre. Mutassa meg a debreceni közönség is, hogy van szíve a Bocskay értékelésére. Legyen ott a Ferencváros mérkőzés minden látogatója, buzdítsa ismét lelkesen a Bocskayt s akkor nem maradhat el a közönség és a csapat közös lelkesedésének, közös munkájának eredménye, a győzelem sem.

A Máv. menetjegyjroda (Piac-utca 56.) már megkezdte a mérkőzés jegyeinek árusítását. Minél hamarabb váltsa meg mindenki jegyét és mutassa meg ezzel szeretetét a Bocskay iránt. A legnagyobb tét függ ezen a mérkőzésen, ami csak futballmeccsen függhet, a legkülönb eredmény, amelyet a ligabajnokságokon valódi csapat eddig elért. A tét érdemes arra, hogy a debreceni közönség teljes számban vonuljon ki a vasárnapi mecsre.

Mindenki vásároljon Bocskay jelvényt. Hölgyek számára készült jelvény is kapható Sándor Ármán ékszerésznél. (Piac-utca 28.)

RADIO

Budapest. 9.15: Gramofonhangverseny. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Vízalásjelentés. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Hangverseny. Közreműködik: Christin Lili (ének) és Bálint Alice (zongora). Zongorán kísér: Polgár Tibor. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízalásjelentés. 2.30: Hírek, élelmiszerárak. 3: Piaci árak, árfolyámhírek. 3.30: Rövidhullámú hangjeliskola. 4.15: „Emlékezés Vajda Jánosra és Reviczky Gyulára”. Jónás Károly előadása. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízalásjelentés, hírek. 5: vitéz Farkas Jenő novellái: 1. Kiss bácsi jubilál. 2. Találkozás. Felolvassa a szerző. 5.25: Orosz cigánydalok. Előadja: Gratzlánszky Miklósné, zongorakísérettel. 6: A Rádió Élet ifjúsági előadássorozata, Hilbert Károly bevezető előadása: „A rádió és az ifjúság”. 6.30: Olasz nyelvoktatás. (Gallerani Bonaventura.) 7.15: A Mándits szalonzetek hangversenye. 8: Az Országos Postás Zene- és Kulturális egyesület hangversenye. Közreműködik Elek (Ecker) Szidi, a m. kir. Operaház művésznője, Hannover György (hegedk), Scholz János (gordonka), Koltay Gyula (zongora) 9.30: A Budai

Dalárdá hangversenye. — Karmagy: Szegő Sándor. 1. Volkmann; D-dur mise; a) Credo; b) Agnus Dei. 2. Wavtinecz: Magyarok a Gyasszonyához. 3. Aggházy: Ina a hazáért. 4. Szegő: Tokaji bor. 5. Magyar népdalok, Demény Dezső átirata; a) Jaj de busan harangoznak; b) Busan bugó gerlicének. 6. Zöld Károly: Borsdal. 7. Ifj. Strache: Azt álmodtam. 8. Balázs A.: a) Reszket a bokor; b) Kántinósé a gyalom. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 10.45: A Magyar Külügyi Társaság előadássorozata. Szerényi József báró németnyelvű előadása: „Ungarn in der europische Wirtschaftsverständigung”.

Részletes és külföldi műsor a heti rádió méltékletünkben.

Ólmos

vesz lapunk nyomdája
József kir. herceg-u. 16.

Lapunkat támogatja,
ha lúrdetünkét vásárol

Nem titok,
már Ön is tudja
Legszébb árut Kontsek tartja

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

HETI MŰSOR:

Szerda: A sevillei borbély. Bérlet-szünet.
Csütörtök: Töltőtoll. B) bérlet.
Péntek: Töltőtoll. C) bérlet.
Szombat: Lila test, sárga sapka.
Operett. Bérlet-szünet.

A Sevillei borbély

(Rossini operája. Előadja a Csokonai-színház november 17-én.)

Ugy látszik, hogy a debreceni színházat ért jogos kritikák elérték hatásukat: az operettek legvégeben nekikindult szezon megérkezett egy operaelőadásához. A színpártoló egyesület működésének első etanuját látjuk a „Sevillei borbély” felújításában s reméljük, hogy a kezdetnek folytatása is lesz.

Rossini dalművét telt ház hallgatta végig s a legnagyobb sikert Kovács Dezső javára könyvelhetjük el, aki már tavalyi szerenléseivel is meghódította a publikumot. Nagyterjedelmű, erőteljes és halékony baritonja most is remekül érvényesült a művészetéhez kitűnően fekvő címszerepben. Mindiárt a belépőjével döntő sikert aratott. Kár, hogy az I. felvonás duettjét, amelynek tempóját Szathmáry kar nagy szakavatott hozzáértéssel diktált minduntán sietette, még hozzá adva, hogy ezt nemcsak látni, de hallani is lehetett. Az előadásnak másik erőssége Soulló József, az Operaház tagja volt, aki Almaviva gróf szerepét énekelte finom érzékkel, rutinosan és meleg színezésű hanggal. Darvas Ipolya jó koloratúrekesző, szépen kórozzal, de itt-ott bizonytalan. Vermes Basilio és Vélver Bartolo doktora sikerült alakítások, művészeleg is megállják helyüket.

Az agyonoperettezett zenekar az idő rövidsége miatt is derekas munkát végzett s Szathmáry Endre karmagy mesteri vezényléséről, sültsadásáról, erőteljes tempovezeléséről csak a legnagyobb elismerés hangján emlékezhetünk meg. Az előadást Unger István rendezte minden zökkenés nélkül. (±)

ÉRTESÍTÉS!

Értesitem a t. közönséget, hogy a 22 év óta fentálló lakatos műhelyemet áthelyeztem Kossuth-utca 36. számú házámba.

Amidőn megköszönöm közel negyedszázad óta a mélyen tisztelt megrendelőim részéről megnyilvánult bizalmat, kérem azt részemre ezután is fenttartani szíveskedjék.

Felhívom a tüzhely készítő és vásárló t. közönség szives figyelmét arra, hogy Kossuth-utca 36. számú házámban mintaraktárt állítottam, hol az elismert legjobb gyártású asztaltüzhelyeimet legolcsóbbi árak mellett készítem és raktárhoz tartom.

Készítek azonkívül mindenféle műlakatos- és épületmunkákat. Javításokat is legolcsóbbi árak mellett. Király Imre műlakatos mester.

Tanonok fizetéssel felvételtnek. Kassai-uti régi műhelyemet kiadom úgy szakmabeli vagy bármilyen ipari célra olcsó bér mellett. Kiadó még kocszim és istálló — és egy szép 2 szobás utcai lakás fürdőszobával azonnalra.

Eladó Bocskay-kerti újbor kisebb-nagyobb tételben.

HAJDUFOLD KOZGAZDASAGA

Szerkeszti: Meissner Károly.
a Tiszántali Mezőgazdasági Kamara s-tűkára.

Magyarország nemzeti jövedelme

A közelmúltban a Magyar Tudományos Akadémián előadást tartott dr. Fellner Frigyes egyetemi tanár, amely alkalommal ismertette azokat a számitási eredményeket, amelyeket a mai Magyarország nemzeti jövedelmének megállapítása céljából végzett. Szerinte az ország nemzeti jövedelme jelenleg a következőképp alakul:

I. Östermelés		
1. Mezőgazdaság	1,974,112,814	43.06
2. Szőlő és borterm.	84,746,000	1.85
3. Gyümölcs és konyhakert	53,465,949	1.16
4. Erdészeti	19,653,433	0.43
5. Vadászat és halászat	11,550,513	0.25
6. Bánya és kohótermelés	122,682,911	2.68
Összesen:	2,266,211,820	49.43

II. Ipar.		
1. Gyáripar	1,313,825,421	28.66
2. Kézműipar	387,825,827	8.46
Összesen:	1,701,651,248	37.12

III. Kereskedelem és szállítás.		
1. Kereskedelem	350,618,64	7.65
2. Szállítás	194,441,50	4.24
Összesen:	545,060,145	11.89

IV. Követelések a külfölddel szemben.		
	71,506,472	1.56

Összes nemzeti jövedelem: 4,584,519,485 100

Tartozások a külfölddel szemben: 201,117,818

Tiszta nemzeti jövedelem: 4,383,401,667

Ezek a számok is élénken bizonyítják azt a körülményt, hogy a nemzeti jövedelmünk főforrása az östermelés, illetőleg az általános mezőgazdaság.

Debreceni mezőgazdasági főiskola

Ugy a debreceni mezőgazdasági bizottság, mint a debreceni Gazdasági Egyesület vasárnap tartott gyűlésén tárgyalás alá került a Debreceni Mezőgazdasági Főiskolának kérdése, illetőleg az, hogy a Debreceni Gazdasági Akadémiát főiskolává szervezzék át. A gyűlésen jelenlévő gazdaközönség egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy mozgalmat indít azon célból, hogy a Debreceni Gazdasági Akadémiát olyan módon szervezzék át, hogy az a Debreceni tudomány-egyetem mezőgazdasági fakultásaként szerepeljen.

A város gazdaközönségének ezen elhatározására, mint kultur érzékének bizonyítékára, büszke lehet Debrecen városa és a debreceni gazdák ezen céljának elérésében össze kell fogni foglalkozási különbség nélkül egész Debrecen lakosságának.

Örömmel üdvözljük a debreceni gazdák ezen állásfoglalását azért is, mert lapunk hasábjain magunk részéről is több ízben rámutattunk e kérdés megoldásának szükségességére és hangsúlyoztuk annak fontosságát. — Debrecen kiválóan alkalmas egy mezőgazdasági főiskola székhelyének azért is, mert itt nemcsak a legkülönlegesebb földművelési és állattenyésztési módokat ismerheti meg a hallgató, hanem alkalmas nyílik tanulmány tárgyává tenni ugyan a Magyarországon létező összes talajféléseket.

E kérdéssel kapcsolatban rá kívánunk mutatni arra a szűkmarkúságra, amivel az állami költségvetés a gazdasági szakoktatási tervet dotálja. — Ha megnézzük az 1930-31. évi költség-előirányzatot, akkor azt látjuk, hogy a gazdasági szakoktatás 2.767.640 pengővel van dotálva, tehát majdnem egymillió pengővel kevesebb összeget fordítanak a gazdasági szakoktatás céljaira, mint az elmúlt évben. Addig, amíg más főiskolák létesítésére, berendezésére a kultusztervező igen hatalmas összegeket költ, addig ebben a mezőgazdasági szakoktatás költségvetését majd egymillió pengővel csökkentették.

A mezőgazdasági tudományok fejlesztésére soha nem volt olyan nagy szükség, mint napjainkban és ezért nemcsak helyi, nemcsak a tiszántuli gazdák érdeke, hanem országosan fontos az, hogy Debrecenben Mezőgazdasági Főiskola létesüljön.

Nincsen még egy város Magyarországon, ahol kedvezőbb helyzet lenne ezen kérdés ügyesolván költségmentes, megfelelő megoldására.

Célszerűnek tartanánk, ha egy hatalmas társadalmi mozgalom indulna meg e cél elérése érdekében, annyival is inkább, mert tudomásunk szerint Szeged városa is mozgalmat kíván indítani egy Szegeden létesítendő „Vitéz Horthy Miklós Mezőgazdasági Főiskola” felállítására céljából.

M. K.

Megjavult a terménytőzsde irányzata

A külföldi tőzsdékről ellentétben a hazai tőzsdék érezték, amennyiben az északamerikai tőzsdék erőteljes áremelkedését a liverpooli tőzsde egyáltalában nem észlelte és szemben ezek kedvező jelentésével, a mai megnyitáskor háromnegyed pennnyel a tegnapi zárlat alatt indult az üzleti forgalom. Ennek ellenére nálunk a megnyitáskor szilárd irányzat érvényesült, amennyiben a buza ára mintegy 10 fillérrel a tegnapi zárlat fölött mozgott. Ez az irányzat azonban rövid idő alatt lemorzsolódott és az árfolyamok a tegnapi zárlat színvonalán állapodtak meg. A márciusi buza 15.26 pengőről 15.18 pengőre, a májusi 15.20 pengőről 15.17 pengőre morzsolódott le. Az alakulásból látható, hogy a deport még mindig fennáll. A rozs üzlettel. A tengeri ugyancsak szilárd és a tegnapi zárlat felett mintegy 10 fillér árnyereség mutatkozik. A májusi tengeri 11.70 11.60 pengős árfolyamokon jegyzett.

A készáruiparban is barátságosabb a hangulat és jól tartott irányzat mellett a gabonaárak néhány filléres áremelkedése mutatkozik. Egyebekben az üzleti forgalom igen szűk körűen kö-

zött mozgott. A takarmányipar esendés és irányzata tartott. A magpiacokon nem volt számottevő forgalom. A lisztárak nem változtak.

Zürichi zárlat:
Budapest 90.23 és fél, Berlin 122.97, Newyork 516, London 2505.50, Páris 20.26, Milánó 27.02, Prága 15.30, Belgrád 9.12 és tizenhárom tizenhatod, Bukarest 3.06, Bécs 72.65, Amsterdam 207.56.

Valutaárfolyamok
Egy angol font 27.70—27.85, száz cseh korona 16.86—16.98, száz dinár 10.04—10.12, száz dollár 570.10—573.10, száz francia frank 22.30—22.60, száz hollandi forint 229.40—230.40, száz lengyel zloty 63.80—64.20, száz lei 3.36—3.40, száz lira 20.70—30.—, száz német márka 135.85—136.45, száz osztrák schilling 80.25—80.65, száz svájci frank 110.60—111.10 pengő. — A nemesfém piacon a magánforgalomban a huszkettes aranyat 23.20—23.40, az ezüst egykoronást 0.27—0.29, a forintost 0.74—0.76, az ötkoronást 1.44—1.48 pengővel jegyzik.

Piaci árak Debrecenben

Zöldségárak: Spenót 50—60, sóska 60—70, vereshagyma 8—10, burgonya 8—16, cékla 16—20, torma 50—80, zöld-ség 25—30, bab 50 fillér kilója; veres-kaposzta 15—60, fehérekaposzta 4—25, karfiol 10—50, kelkáposzta 8—25, kalarabé 4—16, zeller 2—6 fillér darabja.

Baromfiárak: Tojás 15—19 fillér darabja. Csirke 200—250 fillér párja. — Pulyka 110—115, liba 140—150, kacsa 110—130, tyúk 120—130 fillér kilója.

Gyümölcsárak: Szőlő 80—140, alma 32—160, dió 100—120, dióbél 400, birs 160—80, gesztenye 70 fillér kilója.

Debreceni állatvásár

A hétfői lovasáron a felhajtás közepes volt. Irányzat lanya. Jóminőségű ló 400—500, közepes 250 pengőtől fel-felé, silány negyven pengőtől feljebb.

A szarvasmarha vásáron közepes felhajtás mellett a szopósborjúk iránt mutatkozott nagy kereslet ára 1.15—1.30 pengő. Vágómarha kilogrammonként 60—80 fillér, fejős tehén darabonként 180—460 pengő, jármos ökör párja 600—950 pengő.

Chicagói terménytőzsdezárlat

Csikágó, november 18.

Előző zárlat cent bushel		Mai zárlat cent bushel	
Buza			
Dec. 73.50		73.25—75	
Márc. 75.25		73—72.875	
Május 76.75		75.125—75	
Julius			
Tengeri			
Dec. 71		69.50	
Márc. 73.37		70.125	
Május 75.375		70.12	
Julius			
Za			
Dec. 32.75		37.25	
Márc. 33.75		32	
Május 35.875		32.125	
Julius			
Rozs			
Dec. 40.7		37.—	
Márc. 42.10		42.575	
Május 43.1		42.75	
Julius			

Jó minőség, szabott ár Kontsek Divatáruházában

Vh. 2161—1930. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A debreceni kr. járásbírósnak 1930. Pk. II. 44,290 és 41,766 sz. végzése folytán dr. Nagy István ügyvéd által képviselt Koszorus Ferenc javára debreceni lakosok vh. szenvedők ellen 102.46 + 815 P 20 fillér tőke, ennek megítélt kamatai, 587 P 14 fillér eddigi és a még felmerülő költségek behajtása végett a fizetett összeg betűdásával s a vh. novella 20. §-a értelmében, mindazon végrehajtók javára is, akik ugyanezen ingókra törvényes zálogjogot nyertek Debrecenben, Eötvös-utca 58., folytatva Ebesen Koszorus tanyán 1930. évi december hó 2. napján előtöltött 11 órakor 2135 P-re becsült ingók, u. m.: butor, gazdasági felszerelés és egyebek birói árverésen a leg-többet ígérőnek, esetleg becsáron alul is eladatnak az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében.

Debrecen, 1930. évi november hó 13. vitéz dr. Egyházy Béla, bir. végrehajtó.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

November 19-én. Balmazújváros, Eger, Hármas, Hőgyész, Kiskunhalas, Rédius, Somogyiszil, Sümeg (sertés-vásár nincs), Vértessacska. Ló- és marha-vásár: Rudabánya. Kirakodóvásár: Sóskut.

November 20-án. Alesut, Bodvaszilás, Csurgó (sertésvásár nincs), Keekemet, Pátka, Ujfehértó. Kirakodóvásár: Bajna, ger. Kiskunhalas.

November 21-én. Állatvásár: Békés Kirakodóvásár: Keekemet.

November 22-én. Endrőd. Kirakodó-vásár: Békés.

November 22-én. Endrőd. Kirakodó-vásár: Békés.

November 24. Adony, Diósjenő, Győr, Karcag, Kerta (sertésvásár nincs), Kiskomárom (sertésvásár nincs), Mészölvövesd, Paks, Tiszatartján, Vámospércs. Állatvásár: Felsőreg (sertésvásár nincs), Kalocsa, Szécsény.

APRÓ HIRDETESEK

Egy apróhirdetés 10 szög 50 fillér és egy-szerre két reggeli lapban jelenik meg. Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számíttatnak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

Apróhirdetésekre minden felvilágosítást a 141. telefonszám ad.

Felvételi helyek:

- Közsutb-utca 3., Kiadóhivatal. Telefon 141.
- Józsei kir. herceg-u. 16., Szerkesztőség és Nyomda.
- Piac-u. 8., Csáthy Rt. Könyvkereskedés.
- Széchenyi-u. 50., Lajos István tőzsdéje.
- Miklós-u. 44., Zsurovits Ferenc tőzserülete.
- Szent Anna-u. 39., Papp Ferencné tőzsdéje.
- Csapó-u. 68., Schwartz Józsefné tőzsdéje.
- Meszene-u. 3., Vadász Sándor tőzserülete.
- Nyí-u. 59., Weigand Antal tőzserülete.
- Kassai- (volt Hadházi)-ut 12., Voith Simon tőzserülete.
- Virág-u. 19., Kerezi Albert tőzsdéje.
- Sámsoni-ut. Hajdu Gyuláné tőzsdéje.
- Magoss György-tér és Károly F. Józsei-ut sarok, Kiss Gáborné tőzsdéje.
- Károly F. Józsei-ut és Böszörményi-ut sarok, Ujlalussy Józsei tőzsdéje.
- Mester-u. 68., Péntek Gáborné tőzsdéje.
- Bethlen-u. 76., Nagy Józsei tőzserülete.
- Hatvan-u. 63., Meskó Györgyné tőzsdéje.
- Nyílastelen, Márton Kálmán-u. 1., Voith Simon tőzserülete.
- Djószegei ut 14., Sipos Ferenc tőzserülete.
- Gágyár melletti bódé, Katona Sándor tőzsdéje.
- Vagonyár, özv. Karpáthy Józsefné tőzsdéje.
- Egyetemi klinikák előtti bódé, Draveczky Izabella tőzsdéje.

LEVELEZÉS

Post rest. 17.
Nagyon kérem vegye át levelem a kiadóban.

HÁZASSÁG

Legdiszkrétebben
Főzvetit házasságokat Hanberger ujrendszerű házasságkövetítő irodá-
ja Nyiregyháza. 906

ÁLLÁST KERESŐ FÉRFIAK

Szerényigényű egyetemi hallgató egy-két középiskolást előkészt. Vidékre is elmegy. Cím a kiadóban. 958

Kiseb
kisebítési rendelkező fiatalember inkasszót vagy valami hozzá hasonló állást keres. — Levelet „Szerény” jellegére a kiadóba kérek. 724

Vasuti
férletjeggyel rendelkezem, elvállalok vidéki incassót és hasonló megbízásokat. Megkeresések „Biztos” jellegére a kiadóba. 1218

1000 P
óvadékkal 28 éves nő, ember agilis munkaerő, pénzbeszedő vagy bármilyen bizalmi állást vállal. „Török” jellegére a kiadóba. 840

30 éves
nő, agilis férfi önhibáján kívül létszemesökkenés miatt állás nélkül, 10 éves jó bizonyítvánnyal, 1000 P óvadékkal pénzbeszedői, raktármóki házfelügyelői vagy bármilyen szerény, de biztos állást vállal. Megkeresést „Török” jellegére a kiadóhivatálba, Kossuth u. 3. kér. 829

Perfekt
könyvelő, a banküzlet minden ágában hosszú éves praxissal állást keres. Cim a kiadóban 1118

BETÖLTENDŐ ALLÁS NŐKNEK

Kiszolgáló
acany vendéglobé felcétének. Külsővársártér 2. szám. 1167

ALLÁST KERESŐ NŐK

Hölgyfodrász
alkalmazást keres, kitűnően ondolál, esetleg jobb úri házaknál is végzi az ondolálást. — Cim a kiadóban. 1.

Perfekt
varró nő házakhoz ajánlkozik varrni, otthon is jutányosan vállal. Széchenyi ut 10. sz. 1105

A háztartás
minden ágában jártas középkori nő magános arhoz gazdaságnak házvezetőnek ajánlkozik helyben vagy vidéken. Cim a kiadóhivatálban. 964

BETÖLTENDŐ ALLÁS FÉRFIAKNAK

Üzletszerzők
fix és jutalék javadalmazás mellett felvételnek. Phoenix Biztosító, Simonffy u. 1. 1235

14 éves
fiam kifutónak jobb helyre adnám. Cim: Nyulási Rokkant telep 10. Dobó Imre. 949

Tanuló
felvétetik szüleinél lakó jobb családból való. — Bory irógépszakvallalat. 842

BUTOROZOTT SZOBA

Butorozott
garzon lakás (szoba, előszoba, fürdőszoba, WC.) Magoss Györgytől 14. sz. alatt, közközbizottság szemben december 1-re, esetleg rögtön i kiadó. 842

Különbejárati
szép nagy szoba butorozott vagy anélkül kiadó. Earna u. 10. 1135

Kiadó
egy esinosan butorozott szoba. Itélő táblával szemben. Széchenyi utca 12. sz. 1132

Elegánsan
butorozott szobák kiadók, esetleg hölgynek ellátással. Arany Janos utca 20., emelet. 1133

Csinosan
butorozott szoba december 1-ére kiadó különbejárattal. Csokonai u. 15. Tóth Béla. 1237

Nagyállomásnál
butorozott udvari kis-szoba december 1-re kiadó. Ispóty u. 13. sz. 951

Butorozott
szoba központi fűtéssel fürdőszobával, világítással kiadó. Perczel, Szt. Anna u. 10. 1220

Utcai
butorozott szoba kiadó, egy, esetleg két személynek. József kir. herceg utca 56. 767

Butorozott
szoba, konyha használattal olcsón kiadó. Huszár utca 13. Széchenyi utca végén. 937

Egy
különbejárati butorozott szoba kiadó. József kir. herceg utca 62. sz. 1215

Különbejárati
szépen butorozott szoba két személyre kiadó. — Széchenyi-utca 34. Balra második lépcső. 884

KIADÓ LAKÁS

Egy
kétszobás lakás modern azonnal elfoglalható kiadó. Budai Ézsaiás utcából nyíló Tarr utca 2. szám. 961

Földszinti
utcai ötszobás urilakás májusra kiadó. Arany János 20., emelet. 1134

Három
szoba, konyhás utcai lakás csendes udvarban kiadó. Vaskályha eladó. Vigkedvő Mihály utca 45. szám. 963

Kiadó
Pikával szemben I. emeleti utcai szoba, — előszoba irodának. Dienes iroda, Fuvészker utca 16. 842

Kiadó
egy tágas, száraz pince szoba lakásnak, raktárnak vagy műhelynek Vár utca 8. 970

Kiadó
azonnal egy szobás jó kert lakás, Bihari telepen. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 969

Háromszobás
fürdőszobás lakás, kétszoba, előszoba azonnal kiadó. Csapó 24. 966

Világos
száraz pincelakás kiadó, esetleg takarításért is. Apafi utca 20. 842

Kiadó
2 szobás udvari egészséges, száraz tiszta — villannyal ellátott lakás. Kossuth utcai templom mellett. Lorántffy utca 42. szám. 951

Utcai
kétszobás, konyhás lakás kiadó, Thaly Kálman u. 4. szám. 847

December
1-re udvarra nyíló szoba kiadó. Korponay u. 10. szám. 1157

Két
szoba, előszoba kiadó — parkirozott udvarban — Mester utca 29. 892

Lakás,
bolt, műhely olcsón kiadó. Csapó utca 11. sz. Hatvan u. 61. 1206

Irodának,
orvosi rendelőnek alkalmas kettő utcai szoba külön-külön is kiadó. — Szent Anna utca 31. V

István ut 45.
I. em. 2 szoba, előszoba, konyha, világos, egészséges, villany bevezetve olcsón, azonnal kiadó. Értekezés Hunyadi utca 23. szám. 897

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Központon,
vagy annak közelében két szobás modern lakást, lehetőleg fürdőszobával május elsejére keresek. Ajánlatok „Pontos” fizető jellegére. 1122

TELJES ELLÁTÁS

Vidéki
gyermek tanuló gondos ápolásban és teljes ellátásban részestülne. Cim a kiadóban. 1117

OKTATÁS

Énektanítás,
Hangképzés a legelső hangjegyekre a módszerrel előkészítés énekvizsgára. — Énektanítónika és tökéletes hangvétel tanítása. Jelentkezés naponta 2—6-gg, Piac utca 40. I. emelet. Próbáéneket ingyen.

SUTOROK

Ebédlozsekreányt
jókarban levőt keresek megvételre. Ajánlatot ebédlozsekreány jellegére a kiadóba kérek. 843

Fehér
ágyak, szekrények, asztalok eladók. Megtekinthetők d. u. 3—5 óráig. Szent Anna 18. 1164

Ujlétai
sajáttermésű ó fajboraimat literenként 70—80 filléért árusítom, kapható minden nap. Széchenyi u. 45. Tóby. 903

ELADÓ ÁLLATOK

Fajtiszt
galambok tulajdonosok miatt olcsón eladók. — Apafi utca 20. szám. 5323

Fajgalambok
duccal együtt eladók. Kincseshegy, Kingyeshegy u. 18. 1236

Eladó
5 darab veres-tarka elős üsző. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 968

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR

Autóforgózat
legjutányosabban vállalkozó. Vigkedvő Mihály u. 30 sz. Telefon 9—47.

ELADÓ INGOSÁG

Eladó
egy alig használt férfi újkabát és egy női barna szövet ruha, Piac u. 34. könyvkereskedés. 1187

Eladó
egy Codak rolfilmes fényképezőgép, Hegedűs és Sándor könyvkereskedés, Piac utca 34. 1186

Egy
nagy virágkád eladó. — Péterfia 25. hátul az udvarban. 882

170 P
készpénzért eladó jókarban lévő irógép. Megtekinthető Mester-u. 48. 782

Rádió

4 lámpás elutasítás miatt igen olcsón eladó. Hatvan utca 18. II. emelet bal. 5209

Korcsmai

Juld, jó karban lévő és nagyobb mennyiségű istállótrágya tűzifáért elcserélhető, vagy pénzért sürgősen eladó. Nagy Endre, Böszörményi utca 81. szám. 1156

ÜZLET, MOHELY, RAKTÁR

Kiadó
azonnal elfoglalható üzlethelyiség bármilyen célra. István ut 15. sz. 965

Kiadó
üzlethelyiség, Hatvan u. 15. szám. 862

Nagyvendéglő
eladó házzal együtt Kaban jogfolytonossággal — táncteremmel — teljes berendezéssel, olcsón legkönnyebb fizetési feltételek mellett, más elfoglaltság miatt, esetleg bérbeadó. Cim a kiadóban. 698

Üzlet,
forgalmas helyen, főtéren azonnal kiadó. — Sas-utca 4. 925

Nagy,
kétportálos üzlethelyiség, egészben, vagy részben kiadó. Révész, Hunyadi-utca 21. szám. 1184

KERESLET

Jókarban
levő női bundát vennék. Szent Anna u. 55. Hátulsó lakás. 959

Háztulajdonosok!
Kinek elterhelt családi ház van, 6—8000 pengőig házat és terheit átveszem, terhein felüli fizetésért lakást adok, esetleg tölesztem. Cim a kiadóban. 962

Keresek
házakat, földeket megvételre. Dienes József OFB. ingatlanforgalmi irodája, Fuvészker utca 16.

Keres
magános úri asszony kézimunkához érto jobb leányt bentlakással havi 10 pengőért. Cim a kiadóban. V

KULONFELE

Elveszett
egy láda szappan — Szondi utcától a Nagyerdőig. eMgtalálót kérem értesíteni Piac 72., Angol-Magyar Szállitványozási Rt.-nál. 1139

AJÁNLAT

Paplan,
kétszemélyes, jó vattával 9 pengő darabja. — Szállitványozást vállalkozó. — Paplanvágróda, Péterfia utca 15. 1238

Város

alatti tejgazdaság tejhaszonra vállalt teheneiket. S. S. Postafiók 127. 1234

Husföstölés

olcsón, kifogástalanul Zöldfa utca 3. szám alatt. 1231

Téli

kabatot 16 P, utcai ruhát 8 pengőért készítő divatlap szerint Mihályi Róza, Ótmalom utca 1. szám. 960

Poloskairtást

ciángázzal, vagy szabadalmazott folyadék-szerrel és lakások vizsgálatát felelősséggel vállalkozó. Poloska- és patkányirtószert kapható, Nánássy, Kossuth-utca 47. Telefonhívó 845. 1174

Sajáttermésű

ujléta 6 fajboraimat leszállított árban árusítom, Arany János utca 19. szám. 1159

Gallertisztítás

hőfehérre magas fényű 7 fillértől. Legszépen, legolcsóbban fest, mos, tisztít Libánci Péterfia 4., keresztút-pület. 361

Betétekre

most is mia djuk a legnagyobb kamatot. Kétszobás olcsón folyósítunk Debreceni Népszövetségi Hitelszövetkezet. Szent Anna utca 10—12 Barthyány sarok, bérpálya. 485

ELADÓ FOLD

Erdőeladás

Tokaj hegyalján, Erdőbénye községben, cca 430 kat. hold 10—40 éves faállományu erdőbirték, mint egy nagyobb erdő ingatlan tulajdno hányada, kedvező áron és fizetési feltételek mellett eladó. Felvilágosítást ad a Tiszántúli Mezőgazdasági Hiteltintézet Rt. Kossuth utca 8. 485

ELADÓ HÁZ

Házak!
Üzletes és lakóházak 2—3000 pengővel átvehető. Böszörményi Sas-utca 4. szám. 802

Ház

400 négyszögöl kerttel, 3 szoba, konyha, pince mellékhelyiségekkel — aladó. Harsányi G. u. 25., Homokkert. 709

BIRTOK-BÉRLET

Dinnyeföld

felébe város alatti alkalmans földön, kút szélén kiadó. Értekezhetni Gazdák, Bankja, Kossuth utca. 967